

HEBREOS

Dios ã wũúhdih cãacwãdih ã naáwát tútat

¹ Jon jãtuh ã naáwãtdih naóh yapanitjidih dawá láa Dios át naáwáp wut jĩ. Biquí láana ĩ oo júmatjĩh, biíh láa oo júmat pah jígohtjĩh queétdih át naáwáp wut jĩ. Biíh láa ángelwãdih át naáwát tútat wut jĩ. Biíh láa ã wéheatdihjeh ĩt joyóp wut jĩ. Páant queétdih ã naáwãchah, jwĩ nuowãjidih ĩt jwũub naóh yapanap wut jĩ. ² Obohjeéhtih, nin péeni yeó jáapnadih ã wũúhboodih ãih doonãdih át naáwát tútat wut jĩ. ã íp ã wutuchah, nin baácđih jeáđihbut ã wũúh át chãjap wut jĩ. Pãnihna, péeni yeó jáapđih nihát ãih pínah ã jumuchah, ã ípboó nihát caandíh ã wũhbipna caá. ³ Caán ã íp biíc yoobó jumna, túini yoobát ã jumãtdih jwiútdih ã júatna caá. ã wũúh ã wẽpatjĩh ã wutuchah, nin baác, jeábut páantjeh ã jumna caá. Jwiútdih wun wũhni jwĩ yéejãtdih ã yoh péaat túttimah, jeáboó pũuh laab béjnit, ã íp ã jéihyepmant bóo bũwãmant át chũudup wut jĩ.*

Dios wũúh ángelwã chah ã túyat

⁴ Pãnih jumna, ã wũúhboó ángelwã chah ã túina caá. Dios caandíh ã wũhni wẽpatbut ĩ wẽpat chah ã jumna caá. ⁵ Pãant ã jumuchah, ángelwãdih nihcan, ã wũúhdihjeh nin pah Dios át niijíp wut jĩ:
 “Meém wã wũúh caá. Pãant ma jumuchah, bũũ nihát cãacwã ĩ enechah, meemđih maáh wã waadána caá”, át niijíp wut jĩ. (Sal 2.7)

* 1:3 Jn 1.1-3; Col 1.15-17

Pánihna, ángeldih naóhcan, ã wũúhdihjeh nin pahbʉt ãt niijíp wʉt jĩ:

“Weém ã íp caá. Caán wã wũúh ã jumna caá”, ãt niijíp wʉt jĩ. *(2S 7.14; 1Cr 17.13)*

⁶ ã wũúh ã cãac jumachah, nin pahbʉt caandih ãt niijíp wʉt jĩ:

“Nihat wĩih ángelwã bódicha caj yoh ñajnit, wã wũúhdih ï wēi naáwá naáh”, ãt niijíp wʉt jĩ. *(Dt 32.43; Sal 97.7)*

⁷ ãih ángelwãboodih nin pah Dios ãt niijíp wʉt jĩ:

“Wĩih ángelwãdih johlit wēpép ã bejat pah wēpép bejnit wã chãjna caá. Queét weemdih teo wãhñitdih búdí iigát pah wēpñit wã jummat túutna caá”, ãt niijíp wʉt jĩ. *(Sal 104.4)*

⁸ Queétdih páant niijná yuhna, ã wũúhboodih nin pah ãt niijíp wʉt jĩ:

“Meém Dios jumnit, nihat cãacwãdih yoobópdih wʉtñi ma maáh jummat ã bũudcán niit.

⁹ Túi chãjatdih búdí wēinit, yéej chãjatboodih ma iiná caá. Páant ma jumachah, meemdih wēi ennit, majeéh jumnit ï weñat chah, weém, ma íp Dios, meemdih wã weñana caá”, ãt niijíp wʉt jĩ. *(Sal 45.6-7)*

¹⁰ ã wũúhdih nin pahbʉt Dios ãt niijíp wʉt jĩ:

“Maá, biíhmahjeh nin baácdih, jeádihbʉt ma chãjap jĩ.

¹¹⁻¹² Páant ma chãjniji ã bũudáh bejbipna caá. Obohjeéhtih, meémboó páantjeh ma jumbipna caá. Cãacwã moópni yéguehdih yohnit, jáap chóo ï túut nũumát pah, jeá, baácdihbʉt yohnit, jáap jeá, jáap baácdihbʉt ma chãjbipna caá. Obohjeéhtih, meémboó

wuncan, ma jummat pahjeh ma jumbipna caá”, ã wũúhdih át niijíp wut jĩ. (Sal 102.25-27)

13 Ángeldih niijcán, ã wũúhboodih Dios nin pah át niijíp wut jĩ:

“Chah Maáh jumna, wã jéihyepmant bóo buwámant ma chúudá. Páant ma chúuduchah, meemdíh eníhcannitdih wã yap yohat túttimah, queétdihbat chah maáh jumnit, nihatdih ma wutbipna caá”, át niijíp wut jĩ. (Sal 110.1)

14 Nihat ángelwã Diosdih teo wũhnit caá ĩ jumap. Pánihna, ã wũúh ã túi ubnitdih ĩ teo wáacat pínah niijná, jwĩ íp ãih ángelwãdih ãpĩ wahna caá.*

2

Cristo ã naáwátdih jwĩ joyáh bojcat

1 Pánihna, Dios wũúh chah wẽpni, jwiítdih naóhni ã jumachah jéihnit, caandih cádahcat túat niijná, jwĩ joiníjidih túi náhninit, jepahat caá náahap. 2 Dios ã wutatdih ángelwã ĩ naóh yapanachah, cãacwãboó ĩ yap yohat jíib Dios queétdih át peéh chãjap wut jĩ. ĩ naóh yapani wutatdih cãacwãdih jepahat áti náahap wut yuh jĩ. 3 Obohjeéhtih, jwĩ Maáhboó ángelwã chah wẽpni ã jummatdih jéihnit, jwiítdih ã túi ubat pínah doonádih jepahat caá chah náahap. Cãacwãdih ã túi ubat pínah doonádih caanjéh át jwiíh naáwáp wut jĩ. Páant ã naáwáchah joinítjiboó jwiítdih ĩ jwũub naóh yapanachah, yoobópdih ã jummatdih jwĩ túi jéihna caá. Pánihna, ãih túini doonádih joyáh bojna, Dios jwiítdih búdí ã peéh

* 1:14 Mt 4.11; Lc 1.19

chãjat pínahdih jwĩ jéih jweicán niít. ⁴ Jesúhwã caán doonádih bohénit, cãacwã ï jéih chãjca naáhdih Dios ã wēpatjĩh dawá láa ït chãj júutup wut jĩ. Páant ï chãjat pínahdih Túini Espírituboó ã náahat pahjeh queétdih wēpat ãt wũhup wut jĩ. Pánihna, ã wēpatjĩh ï chãj júutuchah, ï bohéat yoobópdih ã jummatdih Dios queét joinítdih ãt jéihyanap wut jĩ.

Jesucristo jwiít pah ã cãac jummat

⁵ Péeni yeó jáapdih Dios ã jáap chãjni baácđih moondíh ángelwã maáta ï jumcan niít. ⁶ Obohjeéhtih, jwiítboodíh maáta ã waadábipna caá. Dios naáwátđih biíc naóh yapaniji nin pah ãt niíj daacáp tajĩ:

“Cãacwã oboh jumnit ï jumuchah yuhna, queétdih búdí oina, túi náhninit, mapĩ túi en daoná caá.

⁷ Maátcanjeh ángelwã ï wēpat nump cãacwãđih mat jum jwuhat túutup taga. Pánih jummat túutna yuhna, bũ queétdih wēpat wũhnit, maáta mat waadánap taga.

⁸ Páant maáta ma waadánachah, nihat nin baácđih jumnit chah caá ï jumup”, ãt niíj daacáp tajĩ.
(*Sal 8.4-6*)

Pánih maáta waadánit, nihatdih wutnit pínah jumna yuhna, bũ jwĩ wut jwuhcan caá.

⁹ Obohjeéhtih, Jesúsboó nin baácboó ã jumuchah, ángelwã nump jum jwuhnit, nihat cãacwãđih búdí oina, ãt wun wũhup wut jĩ. Búdí yeejép yapna, jwiítđih ã wun wũhuchah ennit, ã wēpatđih wũhna, Dios Jesúsđih maáh ãt waadánap wut jĩ. Pánihna,

bun chah maáh, túini yoobát ã jumatdihbut jwĩ jéihna caá.*

¹⁰ Dios ã náahat pah nihatdih chãjni ã jumna caá. Ñ náahat pah muntih jwiit ã wehdih jeáboó ub bejat túut niijná, ã wũúhdih át wun wúhat túutup wut jĩ. Jesús yeejép yapna, ã wun wúhatjĩh jwiit cáacwãdih yoobópdihtí ubni caandih Dios át chãjap wut jĩ. ¹¹ Det ã yéejatdih yohnit, queétdih túi ubniubut Dios weh ã jumna caá. Pánihna, Dios jwĩ íp ã jumachah, Jesús jwiit áihwãdih **“Queét wã úudwã caá”**, tíccanjeh, ã niijná caá. ¹² Jesús ã ípdih nin pah ã niijátdih Dios naáwãtdih naóh yapani át niij daacáp tajĩ:

“Dios, ded pah ma jumatdih wã úudwãdih wã naóhbipna caá. Nihat wĩhwã ã míic wáac juyúchah, meemdih wẽi eonit, “Chah wẽpni ma jumna caá”, wã niijbípna caá’, ã niijíp jĩ”, át niij daacáp tajĩ. *(Sal 22.22)*

¹³ Nin pahbut bih át niij daacáp tajĩ:

“Meém chah wẽpni jumna, weemdih ma túi teo wáacbipna caá’, ã ípdih ã niijíp jĩ”, át niij daacáp tajĩ. *(Is 8.17)*

Nin ã niijátdihbut át niij daacáp tajĩ:

“Dios ã wehdih weemdih ã wũuchah, queét biícdihtinjĩh wã jumna caá’, ã wũúh ã niijíp jĩ”, át niij daacáp tajĩ. *(Is 8.18)*

¹⁴ Pánihna, **“Ñ weh”**, ã niijnít jwĩ jumachah, Cristo jwiit pah át cáac jumup wut jĩ. Pánih cáac jumnit, cruzboó wun wũhna, nemépwã ã maáh cáacwãdih wunat túutnidih át yap yohop wut jĩ.

¹⁵ Jãtĩh jwiitboó jwĩ wunat pínahdih úumnit, chéonit

* **2:9** Fil 2.6-11; He 12.2

panihnit jwĩ jumap jĩ. Pánihna, nemépwã ã maáhdih yap yohna, jwiít chéonit panihnitdih Cristo át watap taga. ¹⁶ Ángelwãdih teo wáaccan, jwiít Abraham jumená, Dioíhwã pínahboodíh át teo wáacap wut jĩ. Caandíh jwĩ jéihna caá. ¹⁷ Pánihna, jwiít ã úudwã panihnitjeh cáac jummat caandíhbat át náahap wut jĩ. Páant ã cáac jumuchah, jwĩ yéejatdih yohat túut niijná, ã íip caandíh át wun wūhat túutap wut jĩ. Páant ã wutatdih túi jepahna, jwiít dih jĩgah en teo wáacnit, sacerdotewã ã chājat pah át chājap wut jĩ. Pánih chājna, sacerdotewã ã chah maáh ã jumna caá. ¹⁸ Jwiít panihni ã jumuchah, caandíh búdí yeejép át yapap wut jĩ. Obohjeéhtih, nemépwã ã maáh ã yéej chājat túutuchah yuhna, caandíh át yap yohop wut jĩ. Pánih yap yohni jumna, jwiít dihbat nemépwã ã maáh ã yéejaihichah, ã jéih teo wáacna caá.

3

Cristo Moisés chah ã túyat

¹ Wã déewã, Jesúíhwã, Dios pebhboó bejnit pínah ã ñíonit ñi jumna caá. Pánih jumna, Jesucristo Dios ã naáwát túutni ã jummatdih, sacerdotewã ã chah maáh ã jummatdihbat ñi túi náhninaá. Páant ã naáwát túutni jumna, Dios jwiít cáacwãdih ã túi ubat pínahdih át bohénap wut jĩ. Sacerdotewã ã chah maáh jumna, jwiít dih át wun wūhap wut jĩ, Diosjeéh jwĩ túi jummat pínah niijná. Páant ã jummat doonádih jwĩpĩ naóhna caá. ² Dios ã chājat túutat pahjeh Jesús át chājap wut jĩ. Moisésjibut Dios caandíh ã wutat pahjeh, ãih cáacwãdih át túi

teo wáacap wut jĩ.* ³ Cãacwã m̄udíh ì wēi enat chah, caán chãjniboodíh ìpĩ wēi enna caá. Pánihat pah, Dioíh cãacwãdih teo wáacni Moisésjidih ì weñat chah, queétdih chãjni Jesúsboodíh weñat caá náahap. ⁴ M̄ú chãjni ã wihcah, m̄ú ãta wihcan tagaá. Pánihat pah, jwiít dih chãjni wihcah, jwiítbut jwíta wihcan tagaá. Obohjeéhtih, Diosboó nihadidih chãjni ã jumna caá. ⁵ Moisés Diosdih teo wũhni jumna, ã wut pah ãih cãacwãdih ãt túi bohénap wut jĩ. Pánih bohéna, Dios táttimah ã naáwát pínahdihbut ãt jéihyanap wut jĩ. ⁶ Obohjeéhtih, Cristoboó Dios wũh jumna, ã íp ã wut pahjeh jwiít dih en daoní ã jumna caá. Pánihna, úmcanjeh caandíh cádahcan, ã pebhna jwí bejat pínahdih wēi pãina, ãihwã yoobát jwí jumna caá.

Dioíhwã ãjeéh ì chooát

⁷ Túini Espíritu Dios naáwát dih naóh yapanidih nin pah ãt níj daacát túatup tajĩ:

“B̄u, Dios ã naáwáchah joiná, ñi n̄owã caandíh ì yap yohatji pah ñi yap yohca bojoó.

⁸⁻⁹ Ñi n̄owã táttchi wihcapboó jumna, weemdíh ì yap yohop jĩ. Pánih yap yohnit, “¿Yoobópdih Dios jwiít dih ã en daomí níit?” ì níjíp jĩ. Cuarenta jópchi caánboó jibnit, queétdih wã túi chãjatdih ì enep yuh jĩ. Obohjeéhtih, pánih enna yuhna, ì jepahcap jĩ. Páant ì yap yohatji pah yeebbát bíic yoobó ñi yap yohca bojoó.

¹⁰ Weemdíh ì yap yohatji jíib queétdih búdí wã íjip jĩ. Pánih íjnit, “Queétdih yoobópdih wã túi

* 3:2 Nm 12.7

waawáchah yuhna, weemdih ìpĩ jepahihcan caá.

11 Pánihna, queédih wã chooát tútat pínah pehbó wã waadát tútcan niít”, wã niijíp jĩ’, Dios ã niij naóhna caá”, ãt niij daacáp tajĩ.
(*Sal 95.7-11*)

12 Wã déewã panihnitá, ìñi túi chãja chaáh! Yéej chãjatdih jwáub bidnit, Dios, páantjeh jumnidih túi jenah joyátdih ñita cádah tagaá. 13 Nin baácboó jum jwuhna, yéej chãjcat tút niijná, yeó jáap jumat pah ñi túi miic teo wáacá. Miic teo wáaccan, yéej chãjna, “Páant wã chãjachah, ã túina caá”, ñita niij jenah joi tágaá. Pánih yeeatdih jepahna, Diosdih búdí ñita yap yoh tagaá. 14 Pánihna, Cristodih jwĩ jwíih jepahat pah, caandih jwĩ túi jenah joí cádahcan, ãjeéh jwĩ túi jumbipna caá. 15 ã naáwátdih naóh yapani nin pah ãt niij daacáp tajĩ:

“Вух, Dios ã naáwáchah joiná, ñi nhowã caandih ì yap yohatji pah ñi yap yohca bojó”, ãt niij daacáp tajĩ.
(*Sal 95.7-8*)

16 ¿Det tigaá Dios ã naáwáchah joiná yuhna, yap yohnit ìt jumji? Egipto baácđih jumnitji Moisés ã numah bac jũóhñit ìt jumup wut jĩ. 17 Pánihna, queét yap yohnitdih cuarenta jópchi Dios ã ìijichah, tútchi wihcapboó ìt wun beedép wut jĩ. 18 “Wã chooát tútat pínah pehbó yeebdih wã waadát tútcan niít”, queédih ãt niijíp wut jĩ.* 19 Diosdih ì túi jenah joicát jíib ì chooát déejiboó ì waadcátjidih jwĩ jéihna caá.

4

1 Jon jãtìh moondih “Wã pebh yeebdih wã túi

* 3:18 Nm 14.1-35

chooát túutbipna caá”, Dios ãt niijíp wut yuh jĩ. Pánih naóhna, jwiít dihbat biíc yoobó niijná ãt chãjap wut jĩ. Pánihna, ãjeéh túi chooát túut niijná, Diosdih túi jepahat caá náahap. ² Jon jãt ih moón Dios naáwãtdih ĩ joyãtji pahjeh muntih, jwiítbũt ãih túini doonãdih jwĩ joyóp jĩ. Obohjeéhtih, queét joí waóhñitboó joiná yuhna, “Dios ã niiját pahjeh ã chãjbipna caá”, ĩt niij jenah joicáp wut jĩ. Pánihna, ĩ joiniji dedé pínah queétdih ãt nihcap wut jĩ. ³⁻⁴ Jwiítboó caandíh túi jenah joinít, Diosjeéh jwĩ jumuchah, jwiít dih ã túi chooát túutbipna caá. Obohjeéhtih, Dios naáwãtdih naóh yapaniji ã daacát pahjeh tigaá caandíh jepahcannit nin pah ĩ yapbip:

“Queétdih búdí ĩjnit, nin pah wã niijíp jĩ: “Ĩ chooát pínah pebhboó waadcán, wãjeéh ĩ jumcan niít”, wã niijíp jĩ, Dios ã niijná caá”, ãt niij daacáp tajĩ. *(Sal 95.11)*

Obohjeéhtih, Diosjeh nin baác dih chãj péanit, nihat ãih tewatdih ãt teo péanap wut jĩ. ã naáwãtdih biíh naóh yapani nin pahbat ãt niij daacáp tajĩ:

“Seis yeó jáap nin baác dih, jeádihbat chãj péanit, teo cádah jwuhñit, Dios ãt choonáp wut jĩ”, ãt niij daacáp tajĩ. *(Gn 2.2)*

⁵ Caandíh túi jenah joicãnnitjidih nin pahbat ã naáwãtdih naóh yapani ãt jwúub niij daacáp tajĩ:

“Queét ĩ chooát déejiboó waadcán, wãjeéh ĩ jumcan niít”, Dios ã niijná caá”, ãt niij daacáp tajĩ. *(Sal 95.11)*

⁶ Jwĩ nuowã Dioíh doonãdih jwíih joinítjiboó caandíh ĩ yap yohat peéh, ãihwã nihcan, ĩ chooát déejiboó ĩt waadcáp wut jĩ. Obohjeéhtih, bitaboó

caandih túi jepahnit, áihwã jumna, ájeéh ì túi choobípna caá. ⁷ Cãacwãdih ã túi ubat pínah yeó jáapnadih Dios át jwúub ñiwip wut jĩ. Páant ã ñioni yeó jáapna buu láa ã jumna caá. Dawá jópchina jwĩ nuowã ì joyát túttimah, caán ã ñioni yeó jáapnadih Davidjidih Dios ã naáwát túutachah, nin pah át niúj daacáp tajĩ:

“ Buu yeebdih wã naáwáchah joinít, yap yohcan-jeh, weemdih ñi túi jepahaá’, Dios ã niijná caá”, át niúj daacáp tajĩ. *(Sal 95.7-8)*

⁸ Josuéjiboó Dios ã wũhni baácdih jwĩ nuowãdih át numah jubínah wut yuh jĩ. Obohjeéhtih, “Wãjeéh ñi túi choobípna caá”, niijná, caán baácdih ì chooát pínahdih Dios niijná át chãjcap wut jĩ. Caán baácdihjeh chooát túutna nihna, biíh ì chooát pínah yeó jáapdih áta naóhcan taga.* ⁹ Seis yeó jáap ã tewat túttimah, Dios ã chooátji pah muntih, jwiít áihwãbut ájeéh jwĩ túi choobípna caá. ¹⁰ Dios ã tewatdih ã cádahat pahjeh muntih, ájeéh chooná, jwĩ wái náah jumni tewatdih jwĩ cádahbipna caá.*

¹¹ Pánihna, ájeéh túi chooát túut niijná, jwiít áihwãboó caandih túi jenah joinít, ã naáwát dihbut jwĩ túi jepah jĩh. Jon jãtíh moón jwĩ déewã Diosdih ì yap yohatji jíb ájeéh túi jumcan, ìt jéih choocáp wut jĩ. Pánihna, queét ì chãjatji pah jwiítboó jwĩ chãjca boj jĩh.

¹² Dios naáwát oboh jumni nihcan, báadhni panihni ã jumna caá. Pánih jumna, chénaboó jaco wáini eeép naajĩh iidíp dũuj lãjapdih jwĩ bóodat pah, ã naáwát dih jwĩ jenah joyóchah, jwiít dih ã túi chũhna caá. Pánih chũhna, ded pah jwĩ túut

* **4:8** Dt 31.7; Jos 22.4 * **4:10** Gn 2.2

nũmát pínahdih jwiútdih ã jéihyana caá.* ¹³ Ded pah jwĩ jenah joyát dih Diosdih jwĩ jéih bihcan caá. Nihat ã chãjnidi h caánboó ã enna caá. Pánihna, ã pebhna jubí nit, ded pah jwĩ chãjatjidi h caandí h naáwát ã náahbipna caá.

Jesús sacerdotewã ã chah maáh ã jummat

¹⁴ Dios wũh, Jesús, ã íp pebhna waadní t, chah maáh ã jumna caá. Pánih wẽpni jumna, sacerdotewã ã chah maáh caá. Sacerdotewã ã maáh Dioí h cãacwãdih ã wúbát pah, Jesúsbut jwiútdih wúbhni ã jumna caá. Páant ã jumachah jéihnit, jwiútbó caandí h jwĩ túi jenah joí cádahca boj jĩh.

¹⁵ Jesús cãac jumna, ded pah jwĩ yapat pínahdih ã túi jéihna caá. Pánih jéihnit, yeejép jwĩ yapachah enna, jwiútdih jĩgah ennit, ã jéih teo wáacna caá. Nemépwã ã maáh caandí h ã yéej chãjat tútuchah yuhna, Jesús yéej chãjcani át jumap wut jĩ. Pánih jumna, jwiútdihbut ã yéej chãjat tútuchah, Jesús ã jéih teo wáacna caá, jwĩ yéej chãjcat pínah niijná. ¹⁶ Pánihna, Dios jwiútdih ã oyatdih jéihna, umcanjeh, caandí h jwĩ wúbát dée caá. Páant caandí h jwĩ wúbúchah, jwiútdih oinit, jĩgah enna, ã túi teo wáacbipna caá.

5

¹ Nihat sacerdotewã maáta ã chah maáta pínahdih Dios cãacwã cãtí h ã ñiona caá, queétdih ã teo wáacat pínah niijná. Pánihna, Diosdih teo wũhnit jumna, cãacwã ã yéej chãjatji peéh nũñáp wãdih mao cáo wũhnit, biíhdihbut caandí h ípĩ wũhna caá, Dios ã enechah, cãacwã ã túi jummat pínah niijná. ² Bitá yéejnit ã jummat pah muntih,

* 4:12 Is 49.2; Ef 6.17

sacerdotewã ã chah maátabut yéejnit ã jumna caá. Pánih yéej chãjnit jumna, yéej chãjnitdih jĩgah ennit, ã tãí jéih teo wáacna caá. ³ Pánih yéejnit ã jumuchah, queét sacerdotewã ã maátadihbut yéej chãjat peéh ã jumna caá. Páant ã jumuchah, queétjeh ã yéej chãjat peéh, cãacwã ã yéej chãjat peéhbut nuñúpdih mao cáo wũhat caá náahap, Dios ã enechah, ã tãí jumat pínah niijná.* ⁴ Sacerdotewã ã chah maáta jumíhna, queétjeh ã jéih waadcán caá. Diosboó queét dih ñíonit, ã waadána caá. Jon jãtih Aarónjidih Dios ã ñíwat pahjeh muntih, buubut sacerdotewã ã chah maáta pínahdihbut ã ñíona caá.* ⁵ Páant queétjeh ã waadcãtji pahjeh muntih, Cristobut sacerdotewã ã chah maáh pínah caanjéh maáh át waadcáp wut jĩ. Diosboó caandih maáh waadána, nin pah át niijíp wut jĩ:

“Meém wã wũúh ma jumna caá. Páant ma jumuchah, buu nihat cãacwã ã enechah, meemdih maáh wã waadána caá”, Dios át niijíp wut jĩ. *(Sal 2.7)*

⁶ Biíh láa nin pah át niijíp wut jĩ:

“Melquisedec sacerdote ã jumatji pahjeh, biíc yoobó meembút páantjeh sacerdote ma jumbipna caá”, ã wũúhdih át niijíp wut jĩ. *(Sal 110.4)*

⁷ Cristo nin baácboó jumna, jüinít, ã ípdih búdí át uúbúp wut jĩ. **“Ma náahna, ma teo wáacá, wã wuncat pínah niijná. Obohjeéhtih, páant wã wuníhcah yuhna, ma náahat pahjeh ma chãjaá”**, át niijíp wut jĩ.* Páant ã niij uúbúchah, ã íp át joyóp

* **5:3** Lv 9.7 * **5:4** Ex 28.1 * **5:7** Mt 26.36-46; Mr 14.32-42; Lc 22.39-46

wut jĩ. Pánihna, ã íp ã náahat pahjeh ã chãjíchah enna, ã úbát dih joiná, caán wãnnijidih át booanap wut jĩ. ⁸ Cristo Dios wãúh jumna yuhna, búdí yeejép át yapap wut jĩ. Pánih yapna yuhna, ã ípdih át jepah cádahcap wut jĩ. Pánih jumna, ded pah túi jepahatdih át jéihyep wut jĩ.* ⁹ Pánih yeejép yapna yuhna, yoobópdih jepahni cruzboó wãnna, nihat caandíh jepahnitdih túi ubni ã jumna caá. ¹⁰ Páant ã wun wãhuchah, Melquisedec panihni sacerdotewã ĩ chah maáh Diosboó caandíh maáh át waadánap wut jĩ.

Cristoíh doonádih jwĩ jepah cádahachah, búdí ã tobohat

¹¹ Cristo sacerdotewã ĩ chah maáh ã jummatdih yeebdíh chah wã bohéihna yah caá. Obohjeéhtih, páant wã jwúub naáwíhichah yuhna, yeéboó ñita túi beh joicán tagaá. Pánih beh joicánnit ñi jumuchah, yeebdíh wã túi jéih bohécan caá. ¹² Maatápdih Cristoíhwã ñi jumna yah caá. Pánih jumnit, bitaboodíh ñi bohénachah, áta túi tagaá. Obohjeéhtih, túi beh joicánnit ñi jumuchah, bitaboó yeebdíh ĩ jwúub bohéat caá náahap. Dios naáwát buocannidihjeh ñi beh joiná caá. Wébít jóóh macdihjeh ĩ nomat pah yeebbút buocannidihjeh ñi túi joiná caá. Jáap bohé jwíhñit ĩ jummat pah ñi jumna caá. ¹³ Det jóóh macdih nomnit, wébít ĩ jum jwuhna caá. Queét ĩ nihat pahjeh tigaá yeéb ñi jumup. Pánihna, “Nin yeejép caá. Con túini caá”, yeebdíh ĩ niáj bohénachah yuhna, páantjeh ñi beh joicán caá.* ¹⁴ Jeémát dih jeémpnitboó behnit ĩ jumna caá. Queét panihnit caá Dios naáwát dih túi

* 5:8 Mt 26.39; Jn 10.18; Fil 2.8 * 5:13 1Co 3.2

míc bohénit ï jumap. Pánih bohéna, “Nin yeejép caá. Con túini caá”, queétboó ï niíj jéihna caá.

6

¹⁻² Pánihna, Dios naáwátidih chah jéihna, túi behnit panihnit jwí jum jíih. Cristoíh doonádih jwíih bohéna, nin pah jwí jéihyep jī: Jwiít cáacwā jwí jenah joyátjīhjah jwí chājachah, dedé pínah nihcap jī. Pánih chājna, Diosdih jwí weñacap jī. Páant jwí chājatjidih cádahnit, Cristodih jepahna, túiniboodíh túut numnit, caandíh jwí túi jenah joí jwíihip jī. Páant jwí jwíih jepahachah, nin pah jwiítidih ï jwíih bohénap jī: Ded pah Jesúhwādih daabáatidih, jwiít áihwādih ï teo jáhaatidihbut ï bohénap jī. Wunnitji ï jwúb boo pud jáuwát pínahdih, péeni yeó jáapdih caandíh jepahcannitdih Dios á peéh chājachah, búdí yeejép ï yapat pínah á péacatidihbut ï jwíih bohénap jī. Páant ï jwíih bohéatjidih túi jéihna, chah jwí bohé jíih. ³ Diosdih, á naáwátidihbut chah jwí jéih jíih. Dios á náahachah, jwiít nihat bíicdih páant jwí chāj bipna caá.

⁴ Obohjeéhtih, det pánih chājcan, Diosdih ï cádahbipna caá. Pánih cádahnit, jwúb yéej chājna, ï jéih jwúb túut numcán níit. Queét Cristodih jwíih jepahnit, “Áih dooná yoobópdih caá á jumap”, ït niíj jenah joyóp yuh jī. Pánih jenah joinít, Dios queétidih á túi ubatdih, Túini Espíritu íjeéh á jummatidihbut ït jéihyep wut yuh jī. ⁵ Dios naáwátidih joiná, túini naáwát á jummatidih ït jéihyep wut yuh jī. Nin péeni yeó jáapna Dios á maáh jumapboó á wēpatjīh á teo wáacatidihbut ït jéihyep wut yuh jī. ⁶ Pánih jéihna yuhna, caandíh cádahna, Dios wáuhdih cruzboó ï jwúb mao yohat pah caá ï

chãjap. Páant ì chãjachah enna, bita Cristodih ì deohbipna caá. Páant ì cádahachah, det queédih ì jéih jwúub túut nuumát túutcan níit. ⁷ Nin pah caá ã jamup: Túini baácđih mah ã júúwúchah, wápchi mínah caanjih ã momni túi chíih júóhñit, ã quehechah, ã jeémát pínahđih ã bíbohna caá. Caán baácđih Dios ã túi chãjna caá. Pánihat pah Diosđih cádahcan, ã naáwátđih chah bohénitđih ã túi teo wáacđipna caá. ⁸ Obohjeéhtih, ded baácđih óot jamni pihna, yeejép yílipbut ã chíihichah, dedé pínah nihcan caá. Pánihni baácđih túi chãjcan, Dios ã cáo yohbipna caá. Páant ã cáo yohat pah caandih cádahnitđihbut ã cáo yohbipna caá.*

Cristodih cádahcannitđih Dios ã túi ubat

⁹ Wã oinitaá, yeebdih páant níij naóhna yuhna, “Cristodih cádahnit caá”, yeebboodih wã níij jenah joicán caá. Cristo ã túi ubnit ñi jamuchah, túini ñi chãjatđih wã jéihna caá. ¹⁰ Jwiit nihat jwí túi chãjatji jíib jwí íip jwiitđih ãpí túi chãjna caá. Caandih oina, búdí teonit, ãihwãđih ñipí túi teo wáacna caá. Páant ñi chãjachah enna, ã quíib buudcán níit. ¹¹ Pánihna, ñi jamat yoobó ñi jamat pah bóo bitadih túi oinit, ñi teo wáacat pínahđih yeebdih jwí náah yacna caá. Páant ñi chãj cádahcat jíib jwí íip ã pebhboó yeebdih ã túi chãjat pínahđih ñi túi jéihbipna caá. ¹² Yeéb yabh teonit ñi jamatđih jwí náah yaccan caá. Bita Cristoíhwã yeejép yapna yuhna, “Jesús weemdih ã túi teo wáacđipna caá”, níij jenah joinít, caandih ì cádahcan caá. Páant ì jamuchah ennit, “Wã pebhboó yeebdih wã túi chãjbipna caá”, jwí íip ã níijátji

* 6:8 Gn 3.17-18

pah ã chãjbipna caá. Pánihna, queét ï chãjat pah, yeebbút ñi chãjaá.

13-14 Jon jãtìh Abrahamdih Dios ã wēpatjìh nin pah àt niijíp wut jì: “Meemdìh bádí wã túi chãjbipna caá. Pánih túi chãjna, ma jùimenádih dawá wã cãac pooat túutbipna caá”, àt niijíp wut jì. Biìh caan páh wēpni wihcah, caán ã wēpatjìhjah àt naáwáp wut jì.* 15 Páant ã niijátjidih náhninit, Abrahamboó ã túi páñachah enna, ã niijátji pahjah Dios caandìh àt túi chãjap wut jì. 16 “Dios ã enechah, yoobópdih niijná caá wã chãjap”, jwiít cãacwãboó jwìpì niijná caá. Pánihna, chah jùmni ã wēpatjìh niijnít, yoobópdih jwì niiját ã jumatdih jwì júutna caá. Páant jwì niijíchah joinít, jwìjeéh míic jùihniboó “Ã niiját yoobópdih tigaá”, niij jéihnit, ã jùih cádahna caá. 17 Obohjeéhtih, Dios Abrahamdih “Meemdìh wã túi chãjbipna caá”, ã niiját yoobópdih ã jumatdih júutat túut niijná, ã wēpatjìhjah àt naáwáp wut jì. Páant ã naáwát dih jéihnit, “Ã naáwát yoobópdih ã jùmchah, caandìh ã túut nùumcán niít”, Abraham, ã jùimenábut ït niij jéihjip taga. Jwiít ni-hat àihwãbut caandìh jwì jéihna caá. 18 Dios ã jéih yeecan caá. Pánih yeecanni jùmna, chéne naáwátjìh ã niiját yoobópdih ã jumatdih jwiít dih ã jéihyana caá. ã niiját dih joiná, ã wēpatjìhjah ã niiját dihbut joiná, caandìh ã túut nùumcát pínahdih jwì jéihna caá. Páant ã jumatdih jéihna, ã pebhna jwiít dih ã ùb bejat pínahdih ùumcanjah jwì wēi pãina caá. 19-20 Pánih wēi pãina, caandìh jwì túi jenah joí cádahcan niít. Sacerdotewã ï chah maáta cãacwãdih ùúbh wùhat túut niijná, Dios ã

* 6:13-14 Gn 22.16-17

ɟumni tólihna waadníť, wáupni yégueh jãh yaíhni chóodih ípĩ yap waadáp wut jĩ.* Páant í chãjat pah, jwĩih pínahdih Diosdih úbát túť niijná, Jesúsbut Dios pebhna át waad béjep wut jĩ. Pánihna, Jesús páantjeh sacerdotewã í chah maáh Melquisedec panihni ɟumna, Dios ã ɟumapboó jwiít ãihwãdih ã waóh waadáchah, jwiítbut jwĩ jéih waadbípna caá.*

7

Melquisedec panihni sacerdotewã í chah maáh Jesús ã ɟumat

¹ Melquisedecboó* Salem wút ɟumni túťchidih moón í maáh, caanjéh muntih sacerdotebut ɟumna, Dios wēpnidih úbhni át ɟumap wut jĩ. Maátadih Abrahamwã míic mao yap yohnit, í jwúub júúwúchah, Melquisedec caandih jwãáádih át ɟuibínap wut jĩ. Pánih jwãáh ɟuibínit, “Nin Abrahamdih bádí ma túi chãjaá”, Diosdih át niij úbúp wut jĩ. ² Páant ã jwãáát pínah jãtih, Abrahamboó caandih eníhcannitdih míic mao yap yohnitji, maátáih bií déedih át ub júúwúp wut jĩ. Páant ã ub júúhndih chénat pah téihya poómpdih jenah ennit, biíc poómpdih Melquisedecdih át wáhup wut jĩ. “Melquisedec”, niijná, “Túi chãjni maáh”, niijná ít chãjap wut jĩ. “Salem”, niijná, “Túi ɟumni”, niijná ít chãjap wut jĩ. Pánihna, caán Salem túťchidih moón í maáh ɟumna, “Chah maáh túi ɟumat túťni”, caandih ít niijíp wut jĩ.* ³ Melquisedec ã mánadih, ã nhowãdihbut í daacát ã wihcan caá. ã cãac ɟumatdih, ã wunatdihbut

* **6:19-20** Lv 16.2 * **6:19-20** Sal 110.4 * **7:1** He 5.6 * **7:2** Gn 14.17-20

ĩ daacát ã wihcan caá. Pániñ jũmna, páantjeh ã jũmna caá. Páant ã jũmatdih jéihna, ded pah Dios wũh Cristobut páantjeh sacerdote ã jũmatdih jwĩ jéihna caá. Pániñna, Cristo sacerdote ã jũmat pah Melquisedecbut sacerdote ã jũmna caá.

⁴ Melquisedec oboh jũmni ã nihcatdih ñi túi náhninaá. Chah maáh jũmna, Diosdih Abraham ã túyat pínahdih át wúbup wut jĩ. Abrahamboó jwĩ nuowãji ĩ maáh yoobát jũmna yũhna, Melquisedec chah maáh ã jũmatdih jéihna, ã ub jũóhni biíc poómpdih caánboodih át wũhup wut jĩ. ⁵ Moisésji niñat judiówãdih páant át wũhat túutup wut jĩ. Pániñ wũtna, Leví ã jũimená sacerdotewã ĩ jũmũchah, ĩ déewã ĩ wũhat pínahdih át ubat túutup wut jĩ. ĩ déewã Abraham ã jũimená ĩt jũmup wut jĩ. Leví Abraham jũima ã jũmũchah, ã jũimenábut Abraham jũimená ĩt jũmup wut jĩ. Niñat Abraham jũimená jũmna yũhna, Leví jũimená sacerdotewã jũmni, ĩ déewã ĩ wũhatdih ĩpĩ ubup wut jĩ.*

⁶ Obohjeéhtih, Melquisedecboó Leví jũima niñcan yũhna, Abraham ã wũhatdih át ubup wut jĩ. “Meemdih wã túi chãjbipna caá”, Dios ã niñni Abraham ã jũmũchah yũhna, Melquisedecboó caandih Dios ã túi chãjat pínahdih át wúbup wut jĩ. ⁷ Nindih jwiit niñat jwĩ jéihna caá: Chah jũmniboó nũmp jũmnidih túi chãjat pínahdih ãpĩ wúbhna caá. Pániñ jéihni, Melquisedecboó pániñ wúbhni ã jũmũchah, Abraham chah ã jũmatdih jwĩ túi jéihna caá. ⁸ Jwiit cãacwã jwĩ wũhatdih ubnit sacerdotewã, cãacwãjeh jũmna, wũnnit pínah ĩ jũmna caá. Obohjeéhtih, Melquisedecboó

* 7:5 Nm 18.21

Abraham ã wũhndih ãbniji báadhni ã jumna caá. Dios naáwátdih naóh yapanit daácna, ã wunatjidih naóhcan, “Páantjeh báadhni caá”, niijná ãt chãjap wut jĩ. ⁹ Bũũ moón Leví jumená jumnit sacerdotewã, Dios ã wũhat tútatdih ã ãbna caá. Páant ã ãbuchah yũhna, Abraham Melquisedecdh wũhna, niहत Leví jumená ã wũhat pínah panihnidihbũt Melquisedecdh wũhna ãt chãjap wut jĩ. ¹⁰ Melquisedecdh Abraham wũh láa, ã jumma Levíboó ãt cáac jum jwũhcap wut jĩ. Pánihna, Melquisedec Abrahamdh jwãáhna, Leví pínahdhbũt ãt jwãááp wut jĩ. Leví, ã jumenábũt Melquisedecdh wũhndih panihndih jumna, caán nũmp ãt jumũp wut jĩ.

¹¹ Moisésji wutnit, Leví ã déewãdihbũt sacerdotewã ãt jummat tútũp wut jĩ. ã wutat pahjeh queét sacerdotewã nũñũp wãdih mao cáo wũhndih, cáacwãdih ãt ãũbh wũhũp wut jĩ, Dios ã enechah, táinit ã jummat pínah niijná. Páant ã chãjachah, táí yoobópdih jumna nihna, biĩh sacerdotedih jwĩta náahcan tagaá. Obohjeéhtih, pánih jumcan, biĩh sacerdote Melquisedec panihndih bũũ jwĩ náahna caá. Pánihna, Leví jumma Aarónji ã jumená poómpdh moón sacerdotewãdih bũũ jwĩ náahcan caá. ¹² Sacerdotewãdih Dios tút nũũmnít, jwĩtdih ã wutatdihbũt tút nũũmát caá náahap. ¹³ Dios Moisésjidih wutat tútũt, Leví jumma Aarón ã jumená poómpdhjeh sacerdotewã ãt waadáat tútũp wut yũh jĩ. Páant ã wutũchah yũhna, jwĩ Maáh Jesús Leví jumma nihcan caá. ¹⁴ Judá jumená poómpdh bóo ã jummatdih jwĩ táí jéihna caá. Obohjeéhtih, Moisés sacerdotewã waadánit, Judáih

poómpdih moondíh át waadácap wut jĩ. ¹⁵ Caandíh jéihna, nindihbut jwĩ túi jéihna caá: Bũ Dios jáap ã waadáni sacerdote Cristo Melquisedec panihni ã jumna caá.

¹⁶ Jon jãtih jumnit sacerdotewã pínah Dios ã wutah pahjeh Levíih poómpdih moonjéh ít waadáp wut jĩ. Obohjeéhtih, Leví juma nihcah yuhna, páantjeh jumna, Cristo sacerdote át waadáp wut jĩ.

¹⁷ Nin pah Dios át niijíp wut jĩ:

“Meém páantjeh sacerdote ma jumnipna caá. Melquisedec sacerdote ã jumah pahjeh mantih meembút sacerdote ma jumnipna caá”, Dios ã wáúhdih át niijíp wut jĩ. (*Sal 110.4*)

¹⁸⁻¹⁹ Moisésji ã wutahdih jepahíhna yuhna, jwiít cáacwã yoobópdih jwĩ jéih jumcan caá. Pánihna, caán ã jwíih wutahjeh yoobópdih jwĩ jumah pínahdih ã teo wáacah, Dios caandíh át cádahap wut jĩ. Pánih cádahnit, jwĩ Maáh ã wan wáhatdih jwĩ túi jenah joyát jíib Dios jwiítidih ã túi ubna caá, ájeéh jwĩ túi jumah pínah niijná. Páant ã chãjachah, caandíh túi jéih úbhnit, ã pebhboó yoobópdih jwĩ jumah pínahdih jwĩ wéi páina caá.

²⁰ Cristodih sacerdote waadána, ã wépatjéh naóhnit, Dios caandíh át waadánah wut jĩ. Obohjeéhtih, ã wépatjéh naóhcanjeh, bita sacerdotewádh át waadánah wut jĩ.

²¹ Cristoboodíh sacerdote waadánit, Dios caandíh nin pah át niijíp wut jĩ:

“Weém, ma Maáh, wã wépatjéh meemdíh yoobópdih wã naóhna caá. Pánih wépatjéh naóhna, meemdíh wã jenah joyátdih wã túut nũmcán níit. Páantjeh sacerdote ma

jumbipna caá”, Dios Cristodih ãt niijíp wut jĩ.
(*Sal 110.4*)

²² Pánih wēp naóhna, Jesús jwiít dih ã túi ubat pínahdih niijná, ãt chājap wut jĩ. “Cāacwā dih wā túi ubbipna caá”, niijná, Dios Jesús dih ãt wah deyanap wut jĩ. Pánihna, Jesús ã wun wūhatdih túi jenah joinít, Dios ã niijátji yoobóp dih ã jummatdih jwĩ jéihna caá.

²³ Jwíih jumnit sacerdotewā ã wunuchah, bita ípĩ túut nuúm waadáp wut jĩ. Pánihna, dawá sacerdotewā ãt jumap wut jĩ.

²⁴ Obohjeéhtih, Jesúsboó páantjeh ã jumuchah, caandíh túut nuumní sacerdotewā pínahdih jwĩ náahcan caá.

²⁵ Jesús páantjeh jumna, ãih cāacwā dih ã ubh cádahcan caá. Pánih ubhna, nihat caandíh jepahnitdih ã túi ubna caá, Dios pebhboó ájeéh jwĩ túi jummat pínah niijná. Pánihna, Jesúsjeh yoobóp dih jwiít dih túi ubni ã jumna caá.

²⁶ Cāacwā jwĩ chājat pah yeejép chājni nihcan, Jesús dih yéej chājat peéh ã wihcan caá. Yeejép wā cātíh jumnijidih jeáboó ub bejnit, nihat cāacwā chah maáh Dios ãt waadánap wut jĩ. Pánih jumna, Jesús sacerdotewā ã chah maáhbüt jumna, jwiít dih túi teo wáacni ã jumna caá.

²⁷ Bita sacerdotewā ã jummat pah nihcan caá. Queétboó yeó jáap jummat pah nuñáp wā dih mao cáo wūhna, queétjeh ã yéej chājat jíib jwíih wūhnit, túttimah, cāacwā ã yéej chājat jíibüt ípĩ wūhup wut jĩ. Dawá láa páant ãt chājap wut jĩ, cāacwā dih Dios ã túi enat pínah niijná. Obohjeéhtih, Jesúsboó bíic láajeh wun wūhna, caanjéh ãih bácahdih míic wūhnit, cāacwā dih ã yéej chājat peéh ãt jíib chājap wut jĩ.*

* **7:27** Lv 9.7

pah sacerdotewã ã maáta pínahdih cáacwãdih ã waadát túutuchah, yéejat wihcannit ãt nihcap wut jĩ. Obohjeéhtih, caán túttimah, Dios wêp naóhna, ã wúúh páantjeh yéejat wihcanniboodih sacerdotewã ã chah maáh át waadánap wut jĩ.

8

Jesús sacerdotewã ã chah maáh jwiít dih ã túi teo wáacat

¹ Caán nihatdih naóhna, nindih bácah yeebdih naóhna caá wã chãjap: Sacerdotewã ã chah maáh panihni Jesús jwiít dih teo wáacni, jeáboó Dios ã jéihyepmant bóo buwámant ã chúdna caá.* ² Pánih chúdnit, jwiít áihwãdih ãpĩ úbhna caá. Nin baácboó jumni, cáacwã ã chãjniji Dioih múboó sacerdotewã Dioih cáacwãdih ãpĩ úbhna caá. Obohjeéhtih, Jesús jeáboó Dios ã chãjni mú yoobat diítboó jumna, jwiít áihwãdih ãpĩ úbhna caá.

³ Nihat nin baác dih moón sacerdotewã ã maáta nuñupwãdih ãpĩ mao cáo wũhna caá. Páant queéd dih Dios át wutup wut jĩ, cáacwã ã yéej chãjat peéh ã jíb chãjat pínah niijná. Jwiít dih teo wáacni sacerdotedihbut mao cáo wũhat panihnidih Dios át wũhat túutup wut jĩ, jwĩ yéejat peéh ã jíb chãjat pínah niijná. Páant ã wũhat pahjeh mantih, Cristo jwĩ yéejat jíb caanjéh át míc wũhap wut jĩ, Dios jwiít dih ã wêi enat pínah niijná. ⁴ Nin baácboó sacerdotewã wáát jumna caá. Pánihna, Jesúsboó nin baácboó páantjeh jumna nihna, sacerdote áta jéih jumcan tagaá. ⁵ Nin baácboó jumnit sacerdotewã nin baác dih jumni

* 8:1 Sal 110.1

Dioíh m̄udíhjuh í teo wāhna caá. Cāacwā caán m̄udíh chājna, jeáboó jumni m̄u pánihni ít chājap wut jī. Páant ā jumchah, jeejíboó Moisésdih Dios āih m̄ú pínahdih chājat tútnit, “Meemdíh wā naáwát pahjeh m̄untih wīih m̄udíh, nihat caán diítboó jumnidihbut táí yoobópdih ma chājat tútup”, āt niijíp wut jī.* 6 Obohjeéhtih, jeáboó jumni Dioíh m̄ú nin baácboó jumni m̄ú chah táini ā jumna caá. Pánihna, Jesús sacerdote jumna, ā tewatboó nin baácđih jumni sacerdotewā í tewat chah caá ā jumup. Dios Moiséswāđih “Yeebdíh wā wutatđih jepahnit, wājeéh ñi túi jum̄bipna caá”, āt niij naáwáp wut yuh jī. Obohjeéhtih, jwiítđih “Jesús yeebdíh ā wun wāhatboodíh túi jenah joinít, wājeéh ñi túi jum̄bipna caá”, āt niij naáwáp wut jī. Queédđih ā naáwátđi chah jwiítđih ā naáwát ā jumna caá. Pánihna, Jesúsboó jwiítđih túi ubni jumna, nin baácboó jumnit sacerdotewā chah wēpni ā jumna caá.

7 Ā jwíih wutatđidih yoobópdih jéih jepahcan, cāacwā ājeéh ít jéih jumcap wut jī. Ā wutatđidih jwī jéih jepahachah nihna, biíh naáwátđih Dios āta naóhcan tagaá. 8 Obohjeéhtih, ā wutatđidih í táí jepahcatđih enna, āih cāacwāđih jūihna, nin pah āt niijíp wut jī:

“Nin wā niijátđih ñi túi joyoó: Túttimah, nihat wīih cāacwā, Israel jum̄menáđih, Judá jum̄menáđihbut jáap naáwátđih wā naóh̄bipna caá.

9 Ī n̄uowā Egipto baácboó jumnitđidih bacanit, ded pah wājeéh í túi jum̄at pínahdih queédđih

* 8:5 Ex 25.40

wã naáwáp yuh jĩ. Obohjeéhtih, páant wã naáwát dih ĩ joí cádahap jĩ. Páant ĩ cádahat dih ennit, weembút queétdih wã cádahap jĩ. Páant queétdih wã naáwát ji pah jwúb naóhcan, mácah wã naóhbipna caá.

- 10 Túttimah nihat Israel jumenádih nin pah wã naóhbipna caá: Wã wutatih yeebdih wã túi náhniabipna caá. Páant wã náhnianachah, ñi túi wēi jepahbipna caá. Weém ñi Maáh jumna, yeebdih wã en daobipna caá. Yeéb wíhwã jumna, weemdíjhēh ñi úbhbiipna caá.
- 11 Pánihna, caán láa teo wáhnit dée, maáta déebut nihat weemdíh túi jéihnit míicjeh ĩ jambipna caá. Pánih jéihnit jumna, det ĩ déewádih nin pah ĩ míic níj bohécan níit: ‘Ded pah jwí Maáh Dios ã jumatdih ma jéihyē’, ĩ níicán níit.
- 12 Pánihna, ĩ yéej chājatjidih yohnit, queétdih peéh chājcan, caandíh chéneji wã jwúb náhnican níit”, Dios át níijíp wut jĩ. *(Jer 31.31-34)*
- 13 Pánihna, jáap naáwát dih naóhna, ã jwíh naáwát ji át cádahat túutap wut jĩ. Caán máa naáwátjidih jáap naáwátboó jwúb túut nūmní ã jumna caá.

9

Dioíh mūá nin baácboó jumni, jeáboó jumni

¹ Dios Moisésjidih jwíh wutna, ded pah cáacwã caandíh ĩ weñat pínahdih át naáwáp wut jĩ. Nin baác dih moón caandíh ĩ weñat pínah mūdíh ded pah ĩ chājat pínahdihbut át naáwáp wut jĩ. ² Caán mūdíh nuñúpwã chóojh ĩt wāapáp wut jĩ.* Caán

* 9:2 Ex 26.1-30

mua diitboó chéne tólih ít chājap wut jī. Ī jwíih waád juibíni tólih “Dioíh tólih”, ít niijíp wut jī. Caán tólihboó ĩ jíí cáagat nahna át jumap wut jī.* Cáagat naabút át jumap wut jī. Caán cáagat naajíh sacerdotewā Diosdih ĩ wāhni pan naaná át jumap wut jī.* ³ Wúupni yégueh chóojíh ĩ jāh yaíhni tāahmant biíh tólih át jumap wut jī. Caán “Dios ā jumat tólih”, ít niijíp wut jī.* ⁴ Caán tólihboó chej jumnidih cáagnit ĩ cáwat naá át jumap wut jī. Caán naá orojíh ĩ chājni wut jī.* Orojíh ĩ chājni paihbut caanjíh át jumap wut jī.* Caan páih diítina orojíh ĩ chājni pamap át jumap wut jī. Caan pámap diítina “maná”, ĩ niijní át jumap wut jī.* Caan páih diítina Aaróníh íoh cajat nahbut chíih yabacni jum,* Dios ā wutatdih ā daác búudhniiji chéne jeé naanábut át jumap wut jī.* ⁵ Caan páih wāáp lajni naajíh chéne ángelwā orojíh ĩ pāp dodhnit ít jwāáh ñuhap wut jī. Queét ángelwā Dios caanjíh ā jumatdih júutna ít chājap wut jī. Pánihna, caanjíh jumna, Dios cāacwā ĩ yéejatdih āpí yohop wut jī.* Caán muudíh bóodih páant bóojeh tiguaá wā naóh jwuhap.

⁶ Caán muudíh ĩ túi ámohat túttimah, sacerdotewā yeó jáap jumat pah jwíih waád juibíni tólihdih waadnít, Dios ā wutat pah ĩpí chājap wut jī.* ⁷ Sacerdotewā ĩ chah maáhjeh biíh tólihboó jópchi jumat pah biíc láa ā waadát yeó jáapdihjeh āpí waadáp wut jī. Pánih waadnít, ĩ maoni

* **9:2** Ex 25.31-40 * **9:2** Ex 25.23-30 * **9:3** Ex 26.31-33 * **9:4** Ex 30.1-6 * **9:4** Ex 25.10-16 * **9:4** Ex 16.33 * **9:4** Nm 17.8-10
 * **9:4** Ex 25.16; Dt 10.3-5 * **9:5** Ex 25.18-22 * **9:6** Nm 18.2-6

nuñúp ì wāhni pínah meépdih caanjĩh jumni pah wāapátdih āpĩ chíanap wut jĩ, caán meépdih ennit, Dios cāacwā ì yéejatdih ā yohat pínah niijná. Meépdih ub bejcan, āpĩ jéih waadcáp wut jĩ. Diosdih úbát túut niijná, caanjéh ā yéej chājatji, nihat bita judíowā ì jéihca naáh yéej chājatji jíbbut meépdih át ub waad béjep wut jĩ.* ⁸ Páant Dios ā chājatjijĩh Túini Espíritu nin pah jwiútdih ā jéihyana caá: Moisésdih ā chājat túutni muú Dios ā jummat tólihboó cāacwā ìt jéih waadcáp wut jĩ. Sacerdotewā ì chah maáhjeh caanná át jéih waadáp wut jĩ. Pánihna, Moisésdih ā chājat túutniji muú páantjeh ā jumachah nihna, jwiít cāacwājeh Diosdih jwíta jéih úbhcan tagaá. ⁹ Diosdih ì weñat muú ded pah ā jummatji, caán díitboó ded pah ì chājatjidihbut naóhna, jwiít buu moondih nindih Dios bohéna caá ā chājar: Cāacwā Diosdih weñat túut niijná, nuñúpwādh mao cáo wāhna yuhna, Dios ā náah yacat pah túinit ìt nihcap wut jĩ. Pánih chājna yuhna, ìih caolih páantjeh yéejni jumna, Diosjeéh ìt jéih jumcap wut jĩ. ¹⁰ Nin pah ìpĩ chājar wut jĩ: Nuñúpdih mao cáo wāh, jeémp, babh, ìih bácahnadh chocna, Moisés ā wutatji pah Diosdih ìpĩ weñep wut yuh jĩ. Obohjeéhtih, caán wutat pah chājna yuhna, ì túut nuumát déedih queétdih át teo wáaccap wut jĩ. Pánihna, Dios jáap bohéatdih ā naáwát túttimah, jon jatih bóo wutatboó dedé pínah nihcan caá.

¹¹ Obohjeéhtih, jwiútdih túi chājat túut niijná, Cristoboó sacerdotewā ì chah maáh yoobát jumnit, átát jūwúp wut jĩ. Pánih maáh jumna, jeáboó jumni Diosdih weñat muú yoobátdih át

* **9:7** Lv 16.2-34

waadáp wut jĩ. Caán jeáboó jumni m̄ú nin baácboó cãacwã ĩ chãjni m̄ú chah túini ã jumna caá. ¹² Cristo Dios ã jum̄pboó cabra meépdih, jiwi meépdih Diosdih w̄hat túut niijná, át ub waadcáp wut jĩ. Obohjeéhtih, biíc láajeh jwiít dih w̄n w̄hna, ãih meép panihnidihjeh át ub waadáp wut jĩ. Pánih ub waadnít, jwĩ yéejatdih ã yohochah, jwiítboó páantjeh Diosjeéh jwĩ jum̄bipna caá. ¹³ Dios Moisésdih ã w̄tatjiboó “W̄nnitdih ñi ch̄úúchah, ñíih bácahdih quei pánihni ã naácna caá”, át niijíp wut jĩ. Pánihna, ñih bácah quei pánihnidih chocat túut niijná, cabra meép, jiwi meép,* jiwiwãdih ĩ cáwatji j̄óh̄j̄hbut* sacerdotewã queétdih ĩpĩ choj jãhanap wut jĩ. ¹⁴ Páant ĩ chãjachah ȳhna, queétdih át túi teo wáaccap wut jĩ. Obohjeéhtih, Cristo w̄nna, ãih meépboodíh ã yoh w̄h̄chah, jwiít dih búdí ã teo wáacna caá. Caán yéejat wihcanni jumna, cruzboó w̄nna, Túini Espíritu páantjeh jumni ã teo wáacatj̄h, caanjéh ãih bácahdih Diosdih át w̄h̄p wut jĩ. Pánih chãjna, jwĩ yéejatdih yohnit, iiguípna jwĩ bejat déejidih át túi ub̄p wut jĩ. Páant ã túi ub̄nit jumna, “Yéejat peéh weemdíh wihcan caá”, jwĩ niij jéihna caá. Pánih jumna, Dios, páantjeh jumni ã náahat pahjeh chãjnit jwĩ jumna caá.

Jáap naáwát

¹⁵ Moisés ã w̄tatjidih jepahna ȳhna, ĩ yéejat peéh queétdih páantjeh ã jum̄chah, cãacwã Diosjeéh ĩt jéih jum̄cap wut jĩ. Páant ĩ jum̄chah, nin jáap naáwãtdih naóh̄nit, “Cristoboó ã w̄n w̄hatj̄h̄jeh cãacwãdih w̄jeéh wã túi jumat túutbipna caá”,

* **9:13** Lv 16.15-16 * **9:13** Nm 19.9,17-19

Dios ãt niijíp wut jĩ. Páant ã niijátji pah, ĩ yéejatdih yohnit, ã ñíonitdih túi ubat túut niijná, Cristo ãt wun wũhup jĩ. Páant ã túi ubuchah, páantjeh ãjeéh jwiít ãihwã jwĩ túi jumnipna caá. Pánih jumna, ãihwãdih Dios ã wũhat pínahdih jwĩ bíbohbiipna caá.

¹⁶⁻¹⁷ Cãac ã wunat pínah jãtĩh, ã déewãdih ã wũhat pínahdih ãpĩ daác jwejna caá. Obohjeéhtih, ã buud jwũhcah, ãih bií déedih ã déewã ĩ jéih ub jwũhcan caá. Æ wunat pínah jãtĩh ã daác jwejni núo dedé pínah nihcan caá. Obohjeéhtih, ã wunat túttimah, ã daacátji pahjeh ãih bií déejidih ĩ ubbiipna caá. ¹⁸ Páant ã wuncah, caán núo dedé pínah ã nihcat pahjeh muntih, nuñúpdih ĩ maocah, Dios Moisésdih ã niijátjibut dedé pínah ãta nihcan tagaá.

¹⁹ Dios ã wutatdih Moisésji nihat ãih cãacwãdih ãt naóh beedánap wut jĩ. Pánih naóh péanit, jiwĩ meép, cabra meépdih mahjĩh ãt widip wut jĩ. Túttimah, oveja yoócdih ĩ duuni, hisopo wut jumni yílíp biícđih nah chéonit, ãt taj báahanap wut jĩ. Pánih taj báahanit, Dios ã wutatdih ã daácni tólihdih, nihat cãacwãdihbut ãt choj jãhanap wut jĩ. ²⁰ Pánih choj jãhanit, nin pah Moisés queétdih ãt niijíp wut jĩ: “Dios nin ã wutatjidih jwiítđih ã jepahat túutup jĩ, ãjeéh jwĩ túi jumat pínah niijná. Pánihna, caán meépdih enna, ã naáwát yoobópdih ã jumatdih jwĩ jéihna caá”, ãt niijíp wut jĩ.* ²¹ Túttimah, caán tólihdih cãacwãdihbut ã choj jãhaat pahjeh muntih, Diosdih ĩ weñat pínah muudíh, nihat caán diítboó jumnidihbut ãt choj jãhanap wut jĩ.* ²² Páant tigaá, Dios ã wutat pah, meépdih yoh wũhat caá náhap,

* **9:20** Ex 24.6-8; Zac 9.11; Mt 26.28 * **9:21** Lv 8.15

cãacwã ï yéejatdih ã yohat pínah niijná. Biquí láanajeh cãacdih quei pánihni ã jumuchah, meépdih yoh wūhcan, mahjīhjah chocat pínahdih Dios át wutup wut jī. Meép panihnijīh choccannidih, Dios cãaquih yéejatdih ã quīb buudcán niit.* ²³ Pánihna, nin baácboó jumni Diosdih ï weñat mūú, nihat caán diitboó jumnibat quei wíhcanni panihni ã jumat pínah niijná, nuñup meépdih yoh wūhat āpī náahap wut jī. Moiséswã caán muudih jeáboó jumni muu pánihni ït chājar wut jī. Jeáboó jumni muú Dioih muú yoobát ã jumuchah, chah túini meép panihnidih yohat caá náahap.

Cristo biíc láajeh ã wun wūhat

²⁴ Nin baác dih bóo Diosdih ï weñat mūú cãacwã ï chājnidih Cristo át waadcáp wut jī. Caán muudih waadcánjah, yoobópdi h jeáboó át bejep wut jī, Dios ã jumapboó jwiitdih úbát túut niijná. ²⁵ Nin baác dih moón sacerdotewã ï maáta jópchi jumat pah Diosdih weñat túut niijná, ã jumni tólihboó nuñup meépdih ĩpī ub waadáp wut jī. Obohjeéhtih, Cristo biíc láajeh wunna, āih meép panihnidih Dios ã jumat tólih yoobátboó át ub waadáp wut jī. ²⁶ Cristo dawá láa waadná nihna, nin baác dih Dios ã chājat túttimah, nihat cãacwã jwī yéej chājatji jīb, dawá láa caandih wun wūhat āta náah tagaá. Obohjeéhtih, nin péeni yeó jáapna jwī yéejatdih yohat túut niijná, nin baácboó biíc láajeh cãac jumnit, át wun wūhup wut jī. ²⁷ Ni hat cãacwã biíc láajeh jwī wunna caá. Páant jwī wunat túttimah, túinitdih, yeejépwādi hbut Dios ã nīobipna caá, yeejépwādi h peéh chājat túut niijná. ²⁸ Biíc láajeh jwī wunat

* **9:22** Lv 17.11

pah, dawá cãacwã jwĩ yéejatdih yohat túut ni-ijná, Cristobat biíc láajeh át wun wũhup wat jĩ. Túttimah, ã jwúub dei jũóhbirna caá, páant mantih. Pánih jwúub dei jũóhnit, jwĩ yéejatdih yohat túut niijná, ã jwúub wun wũhcan niít. Obohjeéhtih, jwiít caandih wēi pãinitdih ubudih ã jũóhbirna caá, páantjeh ã pehbhoó Diosjeéh jwĩ jummat pínah ni-ijná.*

10

Máa naáwát ã teo wáaccat

¹ Cristoih dooná túini yoobát ã jumna caá. Obohjeéhtih, Moisés ã watatji túini pah jumna yuhna, biíc yoobó nihcan caá. Caán watatdih jepahnit, yeó jáap jummat pah, nihat jórchina nuñúpwãdih mao cáo wũhna, Diosdih ipĩ weñep wat yah jĩ. Obohjeéhtih, pánih chãjna yuhna, cãacwã ã yéejatdih ã jéih yoh beedácan caá. ² ã jéih yoh beedána nihna, biíc láajeh Diosdih pánih wũhnit, “Buu yéejat peéh jwiít dih ã wihcan caá”, ãta niij jenah joi tagáa. Pánih jenah joiná, nuñúpwãdih mao cáo wũhatdih ãta cádah tagáa. ³ Obohjeéhtih, jórchi jummat pah nuñúpwãdih mao cáo wũhna, cãacwã ã yéejatdih ã jéih quíib buudcán caá. ⁴ Pánihna, jiwí meépdih, cabra meépdihjeh Diosdih jwĩ wũhuchah yuhna, jwĩ yéej chãjatdih ãta yoh beedácan tagáa.

Cristo ã wun wũhat

⁵ Páant yoobópdih ã jumuchah, Cristo nin baácboó ã cãac jummat pínah jãtihbit nin pah Diosdih át niijíp wat jĩ:

* **9:28** Is 53.12

“Cãacwã nuñúpwãdih mao cáo wãhna, trigo ojdihbut ã wãhatdih ma náahcan caá. Pánih náahcan, con baácboó ma cãac jumãt tútuchah, ma chãjni bácah meemdih weñani pínah ã jumbipna caá.

6 Cãacwã ã yéejatdih ma yohãt pínah niijnã, nuñúpwãdih ã mao cáo wãhuchah, ma wëi encan caá.

7 Páant ma wëi encatdih jéihnit, ninboó jumna, ma náahãt pah chãjadih wã bejbipna caá. Páant ma naáwãtdih naóh yapani ã niij daacãp jã”, Cristo ã ípdih ãt niijíp wut jã. (Sal 40.6-8)

8 “Cãacwã nuñúpdih ã mao cáo wãhat pínah, trigo ojdihbut ã wãhat pínahdih queétdih ma náahcap jã. Páant ã wãhuchah yuhna, ma wëi encap jã”, Cristo ãt jwíh niij naáwãp wut jã. Moisés páant queétdih ã chãjat tútuchah yuhna, caandih Dios ãt wëi encap wut jã. 9 Páant niij péanit, nin pah ãt jwúb niijíp wut jã: **“Meém ma náahãt pah chãjadih wã bejbipna caá”**, ãt niijíp wut jã. Páant ã niijíchah, nin pah jwí jéihna caá: Jon jãtíh nuñúpwãdih ã mao cáo wãhatjidih cádahãt tútñit, biíh bohéãtboodih Dios naóhna ãt chãjap wut jã. 10 Pánihna, Jesucristo ã íp ã náahãt pah wun wãhñit, jwiít cãacwã jwí yéejatdih ãt yoh wãhup wut jã. Biíc láajeh wunna, ãih bácahdih ãt wãhup wut jã, jwiít ãihwã Diosjeéh páantjeh jwí jumãt pínah niijnã.

11 Niãat sacerdotewã yeó jáap jumãt pah Diosdih weñãt muáboó teonit, nuñúpwãdih ípã mao cáo wãhna caá. Obohjeéhtih, páant ã mao cáo wãhna yuhna, cãacwã ã yéejatdih ã jéih yoh beedãcan caá.*

* 10:11 Ex 29.38

12 Obohjeéhtih, jwĩ yéejatji jíib Cristoboó biíc láajeh wun wūhna, jwĩ yéejatdih át tái yoh beedánap wut jĩ. Pánih yoh beedá péanit, ā íp pebhna púuh laab béjnit, ā jéihyepmant bóo buwámant, át chúudup wut jĩ. 13 Caanná chúudnit, caandíh eníhcannitdih ā íp ā yap yohat pínahdih ā pāina caá.* 14 Pánihna, biíc láajeh wun wūhnit, Dioíhwā í yéejatdih át yohop wut jĩ, yéejat wihcannitjeh páantjeh í jumat pínah níijná.

15 Caán yoobópdih ā jumatdih naóhna, Dios naáwátđih naóh yapanidih Túini Espírituboó nin pah át níj daacát túutap tajĩ:

16 “Nin pah Dios ā níjíp be: ‘Túttimah bóo láa nihat cāacwāđih nin pah wā níj naóhbipna caá: “Wā wutatđih yeebđih wā náhnianachah, wēinit ñi jepahbipna caá.

17 Ñi yéej chājatdih wā jwúub náhnican níit”, wā níj-
ijbípna caá,’ Dios ā níijná caá”, át níj daacát
túutap tajĩ. *(Jer 31.33-34)*

18 Pánihna, jwĩ yéej chājatdih ā yohochah, jwĩ yéejat jíib sacerdotewā nuñúpdih í jwúub mao cáo wūhatdih jwĩ náahcan caá.

Uumcanjeh, Diosdih jwĩ jéih úúbát

19 Wā déewā panihnitá, Jesúsboó wun wūhna, āih meépdih ā yohochah, jwiítboó uumcanjeh, Dios pebhna waadnit pah, caandíh jwĩ jéih úúbhna caá. 20 Pánihna, nin baácđih moón sacerdotewā í maáta ípí chājatji buu láa jwiítđih dedé pínah nihcan caá. Cristoboó jwĩ yéej chājatji jíib ā wun wūhuchah, caán tóliđđih jáh yaíhni chóodih ā yeo dei bejehah,* jáap namá panihnidih át chājap

* 10:13 Sal 110.1 * 10:20 Mt 27.51; Mr 15.38; Lc 23.45

wut jĩ, Dios ã jumupna jwĩ túi waadát pínah ni-ijná.* 21 Pánihna, jwiítboó Dioíh m̄ pánihnit jwĩ jumuchah, jeáboó jumna, jwiít dih wúbh wühni Cristo chah wēpni sacerdote ã jumna caá. 22 Páant ã jumatdih jéihna, umcanjeh, caandíh túi jenah joiná, Dios pebhna waadnít, caandíh jwĩ wúbát dée caá. “Cristo weemdíh wun wühna, wã yéejatdih ã yohochah, b̄ yéejat jíib weemdíh wihcan caá”, jwĩ níj jéihna caá. Pánih jenah joí cádahcan, mahjĩh jwĩ chocat pah, quei wíhcannit panihnit jwĩ jumat dée caá.* 23 “Yeebdíh wã túi ubbipna caá”, ã ni-ijátji pah ã chãjbipna caá. Páant ã chãjat pínahdih túi jéihnit, bitadihbut caandíh jwĩpĩ naóhna caá. Caandíh jwĩ túi náhnit dée caá. 24 Pánih náhnit, jwĩjeéh jumnitdih oina, teo wáacnit, nihat biíc dih jwĩ túi jumat dée caá. 25 Diosdih weñat túut níj ná, jwĩ míic wáacat dée caá. Bitá ĩ míic wáacatdih cádahna caá ĩ chãjap. Páant ĩ cádahachah yuhna, jwiítboó jwĩ cádahca boj jíih. Nin baácboó jwĩ Maáh ã jwúb dei júwát pínah bahnijeh ã judhna caá. Caandíh jéihna, jwiít áihwã búdí jwĩ míic weña jíih.

26 Yoobópdih jumni naáwát dih jwĩ jéihna yuhna, “Wã náahat pah wã chãjbipna caá”, jwúb níj jenah joinít, jwĩ yéej chãjachah, Dios jwĩ yéejatdih ã yohcan níit. 27 Páant jwĩ chãjachah, ã tobohna caá. Nihat Diosdih eníhcannitdih peéh chãjnit, iiguípna ã bejat túutbipna caá. Pánihna, caandíh cádahnit, jwúb yéej chãjnitdihbut biíc yoobó ã peéh chãjbipna caá. Páant ã peéh chãjat pínah búdí um náah jumni caá.* 28 Moisés ã wutatjidih ded ã yap yohochah,

* 10:20 Jn 14.6 * 10:22 Lv 8.30; Ez 36.25 * 10:27 Is 26.11

judíowã ã maáta caán yap yohnidih ãpĩ peéh chãjap wut jĩ. ã yéej chãjachah ennitji, biíc peihcannit caandíh ã naóh yacachah, ã naáwát yoobópdih ã jummatdih ãt jéihyep wut jĩ. Pánih jéihnit, jĩgah encanjeh, caandíh ãpĩ mao yohop wut jĩ. Biíc peihcannit wihcah, chénewã caandíh ã naóh yacachah, ãpĩ peéh chãjap wut jĩ.* 29 Páant ã peéh chãjat chah, Dios ã wãúhdih eníhcannitboodíh ã peéh chãjbipna caá. Cristo wun wãhna, áih meépdih ã yoh wãhuchah, Dios jwĩ yéejatdih ã yohna caá. Páant ã yohat pínahdih jwiitdih ãt naáwáp wut jĩ. Obohjeéhtih, det yéejatdih yohnit jumna yuhna, túttimah caandíh yap yohna, jwãub yéej chãjnit, “Jesúih meép oboh jumni ã jumna caá”, ã níj jenah joiná caá. Páant níj jenah joinít, queétdih oini Túini Espíritudih yeejép naóhna caá ã chãjap. Páant ã chãjachah ennit, Dios queétdih búdí ã peéh chãjbipna caá.* 30 “Det ã yéej chãjatji jíb weém caá wã peéh chãjbip. Wíihwã jumna yuhna, yeejép ã chãjachah, queétdih wã peéh chãjbipna caá”, ãt níjíp wut jĩ.* “Yoobópdih tigaá Dios páant níj naóhni ã jumap”, jwĩ níj jéihna caá. 31 Pánihna, Dios chah wẽpni ã jumuchah, yéej chãjnitdih ã peéh chãjat pínah úum náah jumni caá. 32 Jãtíh ded pah ñi jumattjidih ñi túi náhninaá. Túini doonádih joiná, jwíih jepahnit, dawá láa búdí yeejép yapna yuhna, Jesúsdi h ñit cádahcap tajĩ. 33 Biquí láana cáacwã ã enechah, bita yeebdíh yeejép naóhni, yeejép ãt chãjap tajĩ. Biíh láa bita Jesúihwãdih yeejép ã chãjachah enna, yeejép yapnitdih ñit jĩgah en teo wáacap tajĩ. 34 Bitadih nemat

* 10:28 Dt 17.6; 19.15 * 10:29 Ex 24.8; He 13.20 * 10:30 Dt 32.35-36; Ro 12.19

m̄uáboó ĩ nemechah ennit, yeebbút ñit jĭgahap tajĭ. Ñíih bií déedih ĩ d̄uuc wáyachah yuhna, jĭgahcanjeh, “Ā táina caá”, ñit niijĭp tajĭ. “Nin baácđih bóo chah túini jeáboó wā bíbohat pínah páantjeh ā j̄mna caá”, niĭj jéihna, ĩ d̄uuc wáyachah yuhna, ñit weñep tajĭ. ³⁵ Pánihna, úumcanjeh, Diosđih ñi túi jenah joí cádahca bojoó. Páant ñi cádahcat jíib, yeebdĭh ā túi chājbipna caá. ³⁶ Yeejép yapna yuhna, Dios ā náahat pah ñi chāj cádahca bojoó. Páant ñi chāj cádahca, “Wĭihwāđih wā pebhboó wā túi j̄mat túutbipna caá”, Dios ā niijátji pah, yeebdĭh ā túi chājbipna caá. ³⁷ Nin pah Dios naáwátđih naóh yapani āt niĭj daacáp tajĭ:

“ Wā wahnĭ ā j̄ibiát pínah bahnibitjeh ā j̄udhna caá.

³⁸ Pánihna, wĭihwā, wā náahat pah chājnit, wā wahnidih túi jenah joinít, ĩ túi j̄mbipna caá. Obohjeéhtih, caandĭh ĩ cádahachah, queéđih wā wēi encan niít’, Dios ā niijná caá”, āt niĭj daacáp tajĭ. *(Hab 2.3-4)*

³⁹ Obohjeéhtih, jwiítboó Diosđih cádahcan, iiguípna bejnit pínah nihcan caá. Caandĭh túi jenah joinít j̄mna, páantjeh ājeéh jwĭ j̄mbipna caá.

11

Diosđih túi jenah joyát

¹ Nin pah Diosđih túi jenah joyát ā j̄mna caá: Diosđih túi jenah joiná, jwiítđih ā túi chājat pínahđih jwĭ túi jéihna caá. Ā niijátji pahjeh ā chāj jwuhcah yuhna, “Ā niijátji pah yoobópdih ā chājbipna caá”, jwĭ niĭj jéihna caá. Páant ā chājat pínahđih encan yuhna, “Yoobópdih páant ā chājbipna caá”, jwĭ niĭj

jenah joiná caá. ² Páant ã túi jenah joyóchah ennit, Dios jon játih moondíh át túi wēi enep wut jī.

³ Diosdih túi jenah joinít, nin pah jwī jéihna caá: Dios ã naáwát wēpatjīh nihatdih át chājap tajī. Pánihna, jwī enca naáhjidih nihat buu jwī enni pínahdih át jíghanap wut jī.*

⁴ Abeljiboó Diosdih túi jenah joiní jumna, ove-jadiah mao cáo wūhñit, caandíh át weñep wut jī. Obohjeéhtih, ã úd jeñé Caín ã momatji quehedih-jeh Diosdih át wūhup wut jī. Pánihna, Dios Abel ã wūhñiboodíh chah át wēi enep wut jī. Pánih wēi enna, “Weemdíh túi jenah joinít, Abel túini ã jumna caá”, át niijíp wut jī. Caán ã wunat túttimah yuhna, ã túi jenah joyátjidih bohénit, ded pah jwiítboó jwī túi jenah joyát pínahdih jwī jéihna caá.*

⁵ Enocboó Diosdih túi jenah joiní ã jumuchah, Dios caandíh át wēi enep wut jī. Pánih wēi ennit, ã wuncat pínah niijná, nihat bácahjah Dios jeáboó caandíh át ub bejep wut jī. Páant ã ub bejat túttimah, cāacwā caandíh ít jéih bid juicáp wut jī.*

⁶ Páant ã yapatjidih jenah joinít, “Diosdih túi jenah joicán, caandíh jwī jéih weñacan caá”, jwī niij jéihna caá. Ded caandíh bidniboó “Dios ã jumna caá. Pánihna, caandíh wā túi bidichah, weemdíh ã túi chājbipna caá”, niij jenah joyát caá náahap.

⁷ Noéjiboó Diosdih túi jenah joiní jumna, ded pah ã chājat pínahdih ã naáwáchah, át túi jepahap wut jī. Pánih jepahñit, ájeéh bóli, ã weh, ã weh áana yaádh bíicdih pobyitdih túi yapat túut niijná, búdí jāáj

* **11:3** Gn 1.1; Sal 33.6,9; Jn 1.3 * **11:4** Gn 4.3-10 * **11:5** Gn 5.21-24

chóodih át chãjap wut jĩ. Pánih táí jenah joiná, nihat bita yeejép ĩ chãjachah enna, queétdih át rej jũmcap wut jĩ. Pánihna, Diosdih ã táí jenah joyóchah, “Caán táini ã jũmna caá”, Dios át niúj enep wut jĩ.*

⁸ Abrahamjiboó Diosdih táí jenah joiní jũmna, Dios ã wũhni pínah baácboó ã bejat tútũchah joinít, át jepahap wut jĩ. Caandih jepahnit, ã jũmni baácmant bejna, ã jéihca naáh baácna át jũibínap wut jĩ.* ⁹ Páant ã jũibínachah, “Nin baácdih yeebdih wã wũhbipna caá”, Dios ã niijíchah joinít, caán baácdih át chãwáp wut jĩ. Caandih, ã wũúh Isaacdih, ã jũima Jacobdihbut “Nin baácdih yeebdih wã wũhbipna caá”, Dios át niúj naáwáp wut jĩ. Queét caán baácdih moón nihcan yũhna, Diosdih táí jenah joinít jũmna, nuñúp chõonadih yúuh taj cáagni mũunádih chãjnit, caánboó ĩt jũmup wut jĩ.* ¹⁰ Pánih jũmna yũhna, caanjĩh ã jũm jwũhat pínahdihjeh Abraham át jéihyep wut jĩ. Jeáboó jũmni tútchina ã bejat pínahboodih wēi pãina át chãjap wut jĩ. Caán tútchi Diosboó ã jenah joyát pah chãjni ã jũmũchah, bũudcán, páantjeh ã jũmbipna caá.*

¹¹ Abraham behe, ãjeéh bóli Sarabut beh wili, weh wihcannit ĩt jũmup wut jĩ. Queét chénat pah behnit jũmna yũhna, Abraham Diosdih táí jenah joiní jũmna, Dios ã teo wáacatjĩh ĩt weh jũmup wut jĩ. “Dios ã niijátji pah ã chãjbipna caá”, Abraham ã niúj jenah joyát jíib, Sara mit weh jũmup wut jĩ. Pánihna, Abraham behe jũmna yũhna, ã wũúhdih át enep wut jĩ.* ¹² Abrahamji wũnni dée

* **11:7** Gn 6.13-22 * **11:8** Gn 12.1-5 * **11:9** Gn 35.27 * **11:10**
He 13.14 * **11:11** Gn 17.19; 18.11-14; 21.2; Ro 4.17-22

ãt niij jenah joyóp wut jĩ. Páant ã mawat túut chãjachahjeh, Dios caandih ãt cádahat túutur wut jĩ. Páant ã mawihni jwúub báadhni pah caandih ã enechah, ã wúuh ãjeéh ãt jwúub jumur wut jĩ.*

²⁰ Pánihat túttimah, Isaacboó Diosdih túi jenah joini jumna, ã weh Jacob, Esaúdihtat “Túttimah, Dios meemdih búdí ã túi chãja naáh”, ãt niijip wut jĩ.*

²¹ Pánihat túttimah, Jacobboó, Diosdih túi jenah joini jumna, ã wunat pínah jãtihbit ãih wúuat nahjih too caj ñahnit, Diosdih ãt weñep wut jĩ. Pánih wëinit, ã wúuh José ã weh chénat pahdih “Meemdih Dios búdí ã túi chãjbipna caá”, ãt niijip wut jĩ.*

²² Túttimah, Joséboó, Diosdih túi jenah joini jumna, ã wunat pínah jãtih judíowã Egipto baácboó jumnitji i bejat pínahdih ãt naáwáp wut jĩ. Pánih naóhni, ã jwimená pínah ãih bácahjidih i ub bejat pínahdih ãt wutur wut jĩ.*

²³ Túttimah, Moisés mánaboó Diosdih túi jenah joini jumna, ã cáac jumuchah, caandih biic peihcanni widh it bih bíbohop wut jĩ. Túinibit ã jumuchah ennit, caandih it bihip wut jĩ.* Caán baácdih moón i maáhdih úumcanjeh, judíowã i wehdih ã mawat túutuchah, it jepahcap wut jĩ.*

²⁴ Túttimah, Egipto baácdih moón i maáh nuúm Moisésdih mit behanap wut jĩ. Páant mijeéh behna yuhna, Diosdih túi jenah joini jumna, “Caánt mi

* **11:19** Gn 22.13 * **11:20** Gn 27.27-29,39-40 * **11:21** Gn 47.31-48.20 * **11:22** Gn 50.24-25; Ex 13.19 * **11:23** Ex 2.2
* **11:23** Ex 1.22

wūáh caá”, ĩ niiját dih át náahcap wut jĩ.* 25 Caandih behanĭh mi déewāboó wēinit, yeejép ĩ chājachah enna yahna, át chājihcap wut jĩ. Pānih chājcan, Dioihwā biíc di h yeejép át yapat wut jĩ. 26 Dios ā wahnĭ pínah Cristodih cāacwā yeejép ĩ chājat pínah pah Moiséswā di hbut Egiptodih moón yeejép ĩt chājap wut jĩ. Pānihna, ni hat Egiptodih moón búdí jíib jumnidih ĩ bíbohatdih náahcanjeh, Dioihwā biíc di h ā jumāt jíib bita yeejép ĩ dehwat pínah di h át nĩwip wut jĩ. Túttimah, ā tái chājat jíib, Dios caandih ā tái chājat pínah di h jenah joí waáwána, yeejép ā yapat pínah di h át nĩwip wut jĩ.

27 Dios di h tái jenah joiní jumna, Egipto baác di h moón ĩ maáh ā líjichah yahna, caandih úumcanjeh, caán baác mant át bejep wut jĩ. Dios jígo hcanĭni ā jumuchah yahna, jígo hni di h ā enat pah ā wut at di h Moisés át jepah cádahcap wut jĩ.* 28 Moisés caandih tái jenah joiní jumna, judíowā di h Dios ā tái ubat pínah di h át jéihyep wut jĩ. Pānih jéihna, Dios ā wut at pahjeh queét judíowā di h ĩih jēcnadi h oveja wūáh meépjih át nāñat túutep wut jĩ. Páant ĩ nāñat di h ennit, Dios ni hat ĩ jwíih túuhnĭt di h ā mawat túatni ángelboó judíowā ĩ jwíih túuhnĭtboodih át maocap wut jĩ. Caán oveja wūáh di h mao péanit, Moisés ā wut at pahjeh, ĩ jumāt yoobó ĩt jeémép wut jĩ. Caán jeémát, Pascua ĩ niijní, biíc di h ĩ jwíih jeémp láa át jumep wut jĩ.*

29 Túttimah, Dios di h tái jenah joinít jumna, “Maj Mac Dumi”, ĩ niijní muj di h, mah wi hcanni namá di h judíowā ĩt chúh bejep wut jĩ. Obohjeéhtih, Egiptodih moón queé di h ĩhun béjnit, maj

* 11:24 Ex 2.10-12 * 11:27 Ex 2.15 * 11:28 Ex 12.21-30

ã jwáub dæuj yóh lajachah, ãt chĩc wæn beedép wæt jĩ.*

30 Pánihat túttimah, Diosdih táí jenah joinít jumna, judíowã Jericó tátchidih bóo búdí wáihyat júdu yehmant ãt púud bejep wæt jĩ. Siete yeó jáap pohba caán tátchidih ãt púudap wæt jĩ. Páant bóí yeó jáap ã púudat túttimah, caán wáihyat júdu ãt boto jéen bejep wæt jĩ.*

31 Diosdih táí jenah joiníh jumna, Jericó tátchidih bóli deoh nah jumnih, Rahab wát jumnih, judíowã en waóhnitdih wēi jwááhnit, mit teo wáacap wæt jĩ. Páant mi teo wáacatji jíib, caán tátchidih moón Diosdih yap yohnitdih maonit, judíowã caántboodíh ãt maocap wæt jĩ.*

32 Bitá Diosdih táí jenah joinítidih naáwíhna yuhna, queét dawá ã jumachah, wã jéih naóh daác beedácan caá. Gedeón,* Barac,* Sansón,* Jefté,* David,* Samuel,* Dios naáwátidih naóh yapanitbut, nihat ãih doonádih wã naáwíhna yuh caá. Obohjeéhtih, queétdih wã naóh daáccan níit.

33 Diosdih táí jenah joinít jumna, biquína bíih baácdih moondíh míic maona, ãt yap yohop wæt jĩ. Bitá ãih cáacwádih táinijeh ãt wutap wæt jĩ. Páant Diosdih ã táí jenah joyóchah, “Yeebdíh wã teo wáacipna caá”, ã níijátji pah queétdih ãt teo wáacap wæt jĩ. Bitá táí jenah joinít jumna, jíowã queétdih ã jeémíhichah yuhna, Dios ãih jacnadih ãt nemep wæt jĩ.* 34 Bitá táí jenah joinít jumna, búdí iigátboó

* 11:29 Ex 14.21-31 * 11:30 Jos 6.12-21 * 11:31 Jos 2.1-21;

6.22-25 * 11:32 Jue 6.11-8.32 * 11:32 Jue 4.6-5.31 * 11:32

Jue 13.2-16.31 * 11:32 Jue 11.1-12.7 * 11:32 1S 16.1-1R 2.11

* 11:32 1S 1.1-25.1 * 11:33 Dn 6

ɟumna yuhna, it iigcáp wut jĩ.* Bitá tái jenah joinít ɟumna, queétdih í mao yohíhichah yuhna, it jwei béjep wut jĩ. Bitá wēpcannitji ɟumna yuhna, Diosdih tái jenah joiná, wēpépwā it ɟumap wut jĩ. Pánih ɟumnit, bíih baácmant jǎóhnit queétdih eníhcannit soldadowādih míic maonit, it yap yohop wut jĩ. ³⁵ Biquína yaádh Diosdih í tái jenah joyát jíib, í déewā wanah bejnitjidih Dios át booa wuhap wut jĩ.*

Obohjeéhtih, bita Dioíhwā í ɟumat jíib, queétdih teonit, bádí yeejép it chājap wut jĩ. “Diosdih ma cádahachah, jwí watbipna caá”, queétdih it niijíp wut yuh jĩ. Obohjeéhtih, páant í niijíchah yuhna, jeáboó chah túini pebhboó í bejat pínahdih náahna, it jepahcap wut jĩ. Páant í jepahcat jíib, queétdih yeejép í chājachah, it wanap wut jĩ. ³⁶ Bitá Diosdih tái jenah joinítdih yeejép deohnit, bádí it pañap wut jĩ.* Bitadih chéonit, nemat muúboó it nemep wut jĩ.* ³⁷ Bitadih jeejĩh yohnit, it mawap wut jĩ.* Bitadih íih bácahdih tac yoób it bóodop wut jĩ. Bitadih íibat naajĩh it mawap wut jĩ.* Bitá moh yéejnit ɟumna, oveja chóo, cabra chóodihjeh it dawáp wut jĩ. Queétdih ñuunnít, bita bádí yeejép it chājap wut jĩ. ³⁸ Queét chah táinit ɟumna, nin baácdih moón yeejépwā bíicdih ɟumnit pínah it nihcap wut jĩ. Queét Diosdih tái jenah joinítboodih cáacwā í náahcah, muú wihcapboó, jeéboobát ípĩ jib bejep wut jĩ. Pánih jib bejnit, jeé íitboó, baácboó ɟumni íitboobát ípĩ ũwap wut jĩ.

* **11:34** Dn 3 * **11:35** 1R 17.17-24; 2R 4.25-37 * **11:36** Jer 20.2; 37.15 * **11:36** 1R 22.26-27; 2Cr 18.25-26; Jer 20.2; 37.15; 38.6 * **11:37** 2Cr 24.21 * **11:37** Jer 26.23

39 Queét nihat caandíh túi jenah joinít dih Dios búdí át wēi enep wut jī. Pánih túi jenah joinít jumna yuhna, “Yeebdíh chah túini baácdih wã wãh bípna caá”, Dios ã niijníji baácdih ít juibí jwuhcap wut jī. 40 Páant niij naóhna, nin pah Dios niij jenah joiná át chãjap wut jī: “Queét wíihwã, táttimah jumnit wíihwãbut wã pebhna ĩ juyúchah, queét nihat bíicdih táinit yoobát wã jummat túutbípna caá”, át niij jenah joyóp wut jī. Pánih jenah joiná, jãtíh ã chãjatji chah túini jwiít dih ã chãjbípna caá.

12

Jesús dih túi jenah joí cádahca boj jíh

1 Queét wã naóh nit dawá Dios dih túi jenah joí cádahcannit ĩ jumattjidih jéih nit, yéej chãj cádah nit, jwiítbut Jesús dih jwí túi jenah joí cádahca bojat dée caá. Nin pah caá jummat náahap: Náoni ã túi nãwíhichah yuhna, chodóp dih duo béjna, ã jéih wēp nãocan caá. Yégueh wáupnidih duoná, ã túi jéih nãocan caá. Páant ã jummat pah Dios dih jwí túi jepahíhna yuhna, jwí weñat pínahdihjeh chãjna, caandíh jwí túi jéih jepahcan caá. Pánihna, jwí yéej chãjat dih cádahat caá náahap. Chah wēp nãoniboó ã túi péaat pahjeh, jwiítbut Dios ã náah yacat pah jwí chãj cádahca bojat dée caá. 2 Jesús dihjeh jwí túi náhni jíih. Caanjéh Dios dih túi jenah joí waóhni jumna, jwiít dih túi jenah joyát túutnibut ã jumna caá. Pánihna, caandíh jwí túi jenah joí cádahcat pínah niijná, jwiít dih ã teo wáacna caá. Cruzboó wãнна yuhna, ã íp dih át túi jenah joí cádahcap wut jī. Cruzboó wãnat tíic náah jumni ã jumuchah yuhna, ã íp ã jumupboó ã weñat pínahdih

jéihna, tíccanjeh, cruzboó át wunap wut jĩ. Pánihna, buu chah maáh jamna, Dios ã jéihyepmant bóo buwámant ã chúdna caá.*

³ Jesúsdiñ eníhcannit caandíh búdí yeejép ĩ chājachah yuhna, Dios ã náah yacat pah át cádahcap wut jĩ. Páant ã cádahcatjidih ñi túi náhninaá, yeebdíhbut yeejép ĩ chājachah yuhna, biíc yoobó cádahcat túut niijná. ⁴ Bitá yeebdíh tabit yeejép chājna yuhna, ĩt mao yohcap taga. Obohjeéhtih, Jesúsboodíh ĩt mao yohop wut jĩ. Páant yeejép ã yapatjidih náhninit, yeebdíh yeejép ĩ chājachah yuhna, caandíh ñi cádahca bojoó. ⁵ Dios yeéb ã wehdíh ã naáwátjidih ĩñi quíib buúd niít? Yeejép ñi yapat pínahdih ã naáwátidih naóh yapani nin pah át niíj daacáp tajĩ:

“Wúuhú, yeejép yapna yuhna, ma íjca bojoó. Páant yeejép ma yapachah, weém, ma Maáh, meemdíh bohéna caá wã chājap. Pánih bohénit, wã túut nuumát túutuchah, ma joyáh bojca bojoó. Páant wã wutuchah, jĩgahcanjeh, ma túi jepahaá.

⁶ Nihat wã oinit, “Meém wã wúuh caá”, niíj ennitdih wãpĩ bohéna caá, ĩ yap yohcat pínah niijná. Pánihna, ĩ yap yohochah ennit, queétdih wã peéh chājbiṗna caá’, Dios ã niijná caá”, át niíj daacáp tajĩ. (*Job 5.17; Pr 3.11-12*)

⁷ Pánihna, yeejép yapna yuhna, Dioíh namádih ñi cádahca bojoó. Páant ñi yapatjĩh, Dios ã weh ñi jamuchah, yeebdíh bohéna caá ã chājap, chah ñi túi chājat pínah niijná. Det mána ĩ wehdíh ĩ wutuchah, ĩ jepahcah, ĩpĩ peéh chājna caá, ĩ túut nuumát pínah

* 12:2 Fil 2.6-11; He 2.9

niijná. Páant ì chājat pah, Diosbut jwiít ã weh jwī jepahcah, jwiít dih ã peéh chājbipna caá. ⁸ Ñi túi chājcatdih ennit, yeebdíh ã naóhcah nihna, ã weh ñita nihcan tagaá. Páant ã naóhcah, mána wihcannit pah ñita jum tagaá. “Dios wã íp caá”, ñita jéih niijcán tagaá. ⁹ Jwī mána jwiít dih ded pah ì bohéátjidih ñi jenah joyoó. Queét jwiít dih ì peéh chājachah, queét dih jwīpī jepahap jī. Pánih jepahnit, jwī íp Dios ã túut numát túutuchah, chah jepahat caá náahap. Pánih jepahna, páantjeh ãjééh jwī túi jumbipna caá. ¹⁰ Wébít jwī jum jwuhuchah, jwī mána jwiít dih peéh chājnit, “Nin pah wã chājachah, wã wūúh ã túi jumbipna caá”, ípī niij jenah joyóp wut jī. Obohjeéhtih, Diosboó peéh chājna, jwiít dih teo wáacna caá ã chājap, caán túini ã jummat pah jwiítbut túinit jwī jummat pínah niijná. ¹¹ Dedé peéh chājatdih “Caán túina caá”, jwīpī niij jenah joicán caá. Búdí jwīpī jīgahna caá. Obohjeéhtih, jwīh jīgahna yuhna, túttimah caandíh jwī jenah joyóchah, jwiít dih ã teo wáacna caá, yéej chājcanjeh, jwī túi jummat pínah niijná.*

¹² Pánihna, búdí yeejép yapnit jumna yuhna, Dios yeebdíh ã bohéát dih jéihna, ñi jīgah cádaahaá. Caandíh chah túi jenah joinít, úumcanjeh, ñi túi weñeé.* ¹³ Pánih jumnit, Jesúh namádih bejnit, túinih ñi chājaá. Páant yeejép ñi yapachah yuhna, Jesúsdih cádahcanjeh, wēpnit panihnit ñi jumbipna caá. Yeéb páant ñi jumuchah ennit, bita Jesúhwã wēpcannit panihnitboobút caandíh chah ì túi jenah joibípna caá.

* **12:11** Dt 8.5; 1S 7.14; 1Co 11.31-32 * **12:12** Is 35.3

Dios ã wɨtatdih jepahcah, ã tobohat

14 Míic jãihcanjeh, nihat biíc dih ñi túi jamuú. Pánih jamna, jwĩ Maáhdih túi jepahnit, ñi yéej chãjca bojoó. Det yéej chãjcannitjeh jwĩ Maáhdih ï enbipna caá. 15 ¡Ñi túi chãja chaáh! Dios yeebdíh oinit ã teo wáacachah, ñi túi jepahaá. Jepah cádahna, ñi jwúub yéej chãjat pínah ã tobohna caá. Caandíh cádahna nihna, momatdih yeejép yílip ã jáwat panihni yeebjéh ñita míic yéėja tagaá. Jesúih namádih ñi cádahachah ennit, bita ãihwãbut biíc yoobó ïta cádah tagaá.* 16 Ñi weha mána nihcannitjĩh yeejép ñi chãjca bojoó. Diosdih náahcannitbut ñi jamca bojoó. Esaúboó ded pah ã jumatjidih ñi túi náhninaá. Diosdih, ã wãhni pínahdihbut náahcanni át jamap wɨt jĩ. Weép jeñé jamna, ã íip ã wɨnat túttimah ã íipíh bií déedih bíbohni pínah át jamap wɨt yuh jĩ. Dios ã íipdih ã niijníjidihbut bíbohni pínah át jamap wɨt yuh jĩ. Obohjeéhtih, biíc yeó jáap búdí nɨugúp wɨnna, biíc láa ã jeémát jíbjeñ ã bíbohat déejidih oboh jamni pah jenah joinít, ã úudboodíh át wãhɨp wɨt jĩ. Pánih chãjna, Dios ã wãhat pínahdih át náahcap wɨt jĩ. Pánih náahcanni ã jumat pah yeébbó ñi jamca bojoó.* 17 ã úuddih ãih pínahdih ã wãhat túttimah, Esaú ded pah ã yapatdih ñi jéihna caá. ã íip caandíh ã wãhat pínahdih Esaú búdí át náahap wɨt yuh jĩ. Obohjeéhtih, páant ã náahachah yuhna, weép jeñédih ã wãhat pínahdih ã úuddih wãh péanit, Esaúboodíh ã íip át wãhcap wɨt jĩ. Caandíh ã júi wúbúchah yuhna, túut nɨumcãnjeh, caandíh át wãhcap wɨt jĩ.*

* 12:15 Dt 29.18 * 12:16 Gn 25.29-34 * 12:17 Gn 27.30-40

18 Dios Moisésjidih ã wutãtã tãutãchãh, jwĩ dẽwã judiowã Dios ã jumni jeená ãt jãibĩnap wut jĩ. Obo-hjeẽhtih, caannã ã jãibĩát pah yeẽbboó ñi jãibĩcan caá. Nin pah queẽtboó ãt yapap wut jĩ. Dios ã jumni jeé, Sinaí wut jumni jeená ã jãibĩnachãh, búdí iigát ãt jumãp wut jĩ. Dupúát, baác méméat, búdí johlitbut ãt jumãp wut jĩ. 19-20 Caannã jãibĩnit, pójat nah, Dios ã wéheatbut búdí ã yãanachãh ãt joyóp wut jĩ. Pãant ã wéhenachãh joinã, búdí úumnit, queéẽt ãt joíhcap wut jĩ. Dios nin pah queétdih ãt niij wutãp wut jĩ: “Det nin jeedih chũinitdih jeejĩh yoh mawãt caá náahãp. Nindih nuñúp ã chũũchãh, caandihbut jeejĩh ñi yoh mawaá”, ãt niijíp wut jĩ. Pãant ã niijichãh joinit, tabit úum náah jumni wutãt ã jumũchãh, “Jwiĩtdih ma jwũub naóhca bojoó”, ãt niijíp wut jĩ.* 21 Pãant ã yapãtdih ennit, nihat ã úumũchãh, “Búdí úumnit, méména caá wã chãjãp”, Moisés yah baca ãt niijíp wut jĩ.*

22 Pãant Diosjeéh ãt jwĩh jumãp wut jĩ. Obo-hjeẽhtih, yeẽbboodih pánihcan caá. Dios biĩcdih jumãt tãut niijnã, Siój wut jumni jee pánihipna ñi jãibĩna caá. Caán jeáboó jumni, Dios báadhniĩh, Jerusalén tãtchi caá. Yeebbát dawã ángelwã biĩcdih wẽi naáwãt tãut niijnã, ã míc wãacãpna ñi jãibĩna caá. 23 Yeéb caán tãtchidih moój pĩnah jumna, Dios weh jwĩh jãibĩnit biĩcdih ñi míc wãac jãibĩna caá. Nihat ã wãtnãdih ã daácni núobut jeáboó ã jumna caá. Nihat cãacwãdih ñiõni ã jumãpna ñi jãibĩna caá. Bitã tãi chãjnitji Dioĩhwãjĩh míc wãacnit yeebbát ñi jumna caá. Dios queétdih yéejãt

* 12:19-20 Ex 19.12-13,16-22; 20.18-21; Dt 4.11-12; 5.22-27

* 12:21 Dt 9.19

wihcannit âtât chãjap wut jĩ. ²⁴ Pánihna, Jesús pebhna ñi juibína caá. Jon Moisés ã wutajidih jwúub túut nuumnít, “Jesúsboó wunna, ãih meépdih ã yoh wühuchah, yeebdíh wã táí ubbipna caá”, Dios jwiít dih ât niijíp wut jĩ. Abelji ãih meépdih ã yohochah enna, Dios caandíh maonidih ât peéh chãjap wut jĩ.* Obohjeéhtih, Jesúsboó ãih meépdih ã yoh wühuchah enna, Dios jwiít dih ât táí ubup wut jĩ. Pánihna, ãih meép oboh jumni nihcan caá.

²⁵ ¡Ñi táí chãja chaáh! Dios yeebdíh ã naáwáchah, ñi táí jepahaá. Jon jãtih nin baácboó jumni Moisés Dios naáwátdih ã naóh yapanachah, caandíh ñi joíhcatji jib, Dios cáacwãdih ât peéh chãjap wut jĩ. Pánihna, buu jeáboó jumni Cristo jwiít dih ã naóh yapanachah jwĩ joíhcah, queétdih ã peéh chãjat chah, jwiítboodíh Dios ã peéh chãjbipna caá.* ²⁶ Moisésji jum láa Dios ã wéhenachah, baác ât méménap wut jĩ.* Obohjeéhtih, biíh ã naáwátdih naóh yapaniboó Dios túttimah ã niiját pínahdih nin pah ât niúj daacáp tajĩ: “Nin baác dih, jeádihbat biíc láa pohba wã cádah méméabipna caá”, Dios ã niijná caá, ât niúj daacáp tajĩ. * ²⁷ “Biíc láa pohba wã cádah méméabipna caá”, niijná, nihat ã chãjnijdih ã yohat pínahdih naóhna ât chãjap wut jĩ. Obohjeéhtih, Dios ã maáh jumapboó jéih yohca naáh jumna, páantjeh ã jumbipna caá. ²⁸ Pánihna, ã maáh jumapna bejnít pínah jumna, caandíh ã yohcat pínahdih jéihnit, “Túina caá, Paá”, Diosdih jwĩ niúj jĩh. Páant niijnít, ã náahat pah caandíh búdí jwĩ wéi jĩh. ²⁹ Dios wěpni túini yoobát jumna, jwĩ tuu cáwat pah, det

* **12:24** Gn 4.10 * **12:25** Ex 20.22 * **12:26** Ex 19.18; Jue 5.5;

Sal 68.7-8 * **12:26** Hag 2.6

caandih jepahcannitdih ã yoh beedábipna caá.

13

Dios ã weñat pínahdih ded pah chãjat

¹ Bita Jesúíhwãdih ñi míic oi cádahca bojoó.
² Ñi jéihca naáhwãdihbut ñi túi wēi jwãáá. Pánih wēi jwãáhna, biquína Jesúíhwã, jéihcan yuhna, ángelwãdih ït wēi jwãááp wat jĩ.*

³ Nemat muáboó jumnitdih ñi jĩgah en teo wáacá. Yeeb ïjeéh jumna nihna, ded pah ñi náahatdih jenah joinít, queétdihbut ñi túi chãjaá. Bita yeejép ï yapachah ennit, yeeb biíc yoobó yapna nihna, ded pah ñi náahat pah, queétdihbut ñi túi teo wáacá.*

⁴ Ñi téihya chéwechah, ã túina caá. Pánih téihya chéonit, ñi míic cádahca bojoó. Ñi weha mána nihcannitjĩh yeejép ñi chãjca bojoó. Pánih yeejép chãjnitdih Dios ã peéh chãjbipna caá.

⁵ Bií déedih tãbit ñi bidca bojoó.* Nin pah Dios ãt niijíp wat jĩ: “Yeebdíh cádahcanjeh, wã túi teo wáacbipna caá”, ãt niijíp wat jĩ.* Páant ã niijátidih jéihnit, ñi bíbohni bií déedihjeh wēinit, chah ñi jwáub bidca bojoó. ⁶ Pánihna, úumcanjeh, nin pah jwĩ niij jenah joiná caá:

“Wã Maáh Dios weemdíh teo wáacni caá. Páant ã jummatdih jéihna, cãacwã weemdíh yeejép ï chãjat pínahdih wã úumcan niít”, jwĩ niijná caá. *(Sal 56.3-4,9-11; 118.6)*

⁷ Yeebdíh waóhnit, Dios naáwátidih bohénitjidih, ï túi chãj cádahcatjidihbut ñi túi náhninaá. Pánih

* **13:2** Gn 18.1-8; 19.1-3; Ro 12.13; 1P 4.9 * **13:3** Mt 25.35-46

* **13:5** 1Ti 6.6-10 * **13:5** Dt 31.6,8; Jos 1.5; Fil 4.11-13

náhninit, Diosdih ì táí jenah joyátji pahjeh m̄antih, yeebbát biíc yoobó ñi táí jenah joyoó.

⁸ Jesucristo páantjeh biíc yoobó j̄umni caá. Jon j̄atih ded pah ã j̄umatji pah b̄uub̄ut ã j̄umna caá. Túttimahb̄ut biíc yoobó ã j̄umbipna caá. ⁹ Jesúih namádih cádahnit, biáboó bejcat túut niijná, dawá mácah ì bohéatdih ñi joicá bojoó. “Nindih ñi jeémé. Caandih ñi jeémpca bojoó”, biquína ì niúj bohéna caá. Páant ì niúj bohéatdih jw̄i jepahachah yuhna, Diosdih chah jw̄i táí jenah joyát pínahdih ã teo wáaccan niít. Obohjeéhtih, Diosboó jwiítidih oinit, ãp̄i teo wáacna caá, Jesúsdi chah jw̄i táí jenah joyát pínah niijná. Pánihna, ã teo wáacatj̄ih caandih táí jenah joinít ñi j̄um̄ú.

¹⁰ Jesús cruzboó ã w̄un w̄ahatjidihjeh jw̄i táí jenah joyóchah, jw̄i yéejatdih Dios ã yohna caá, ãjeéh jw̄i táí j̄umat pínah niijná. Obohjeéhtih, sacerdotewãboó nuñúp̄wãdih ì mao cáo w̄ahna yuhna, cáacwã ì yéejatdih ìt jéih yoh beedácap w̄ut j̄i. ¹¹ Queét sacerdotewã ì maáta jópchi j̄umat pah nuñúp̄ meépdih Dios ã j̄umni tólihboó ìp̄i ub waad béjep w̄ut j̄i, cáacwã ì yéej chãjatdih Dios ã yohat pínah niijná. Páant ì chãjat túttimah, ì maoniji nuñúp̄dih cáacwã ì j̄um̄ap yehboó ìp̄i cáo yoh beedánap w̄ut j̄i.* ¹² Jesús̄b̄ut tãtchi yehboó cruzboó w̄un w̄ahnit, ãih meépdih ãt yohop w̄ut j̄i, jw̄i yéejatdih ã yohochah, Dioíhwã jw̄i j̄umat pínah niijná. ¹³ Tãtchi yehboó tíic náah j̄umni ã w̄unatdih enna, judíowã ì maáta caandih ìt eníhcap w̄ut j̄i. Pánihna, cruzboó ã w̄un w̄ahatjidih jw̄i táí jenah joí j̄iíh. Páant jw̄i j̄um̄achah enna, cáacwã

* **13:11** Lv 16.27

jwiít dihbat ï eníhcan níit. ¹⁴ Nin baácboó páantjeh jwĩ jumat pínah yoobát ã wihcan caá. Obohjeéhtih, jeáboó jwĩ yoób jumat pínah títchidih páina caá jwĩ chãjap. ¹⁵ Pánihna, Jesús ã teo wáacatjĩh Diosdih jwĩ wēi naáwáchah, caandíh mao cáo wūhat panihni ã jumna caá. Caandíh jwĩ túi weñat dée caá.*

¹⁶ Ñijeéh jumnitdih túi chãjnit, ñi teo wáacá. Páant ñi chãjat pínahdih ñi túi náhninaá. Pánih chãjna, Diosdih cáo wūhat panihnidih wūhnit, caandíh túi wēina caá ñi chãjap. Páant ñi chãjachah ennit, Dios ã túi wēibipna caá.

¹⁷ Yeebdíh waóhnitdih túi jepahna, ï wutah pah wēinit ñi chãjaá. Dios queétdih bohéat túutnit, yeebdíh ã túi en dawát túutap tagaá, caandíh ñi yap yohcat pínah níijná. Pánih wutnit ï jumachah, yeebdíh ded pah ï en dawátjidih Diosdih naáwát ã náahbipna caá. Pánihna, queétdih ñi túi jepahachah ennit, ï túi wēibipna caá. Obohjeéhtih, ñi jepahcah ennit, búdí ïta jĩgah tagaá. Pánih jepahcan, ñita túi jumcan tagaá.

¹⁸ Jwiít dih ñi wūbh cádahca bojoó, Diosdih páantjeh jwĩ túi jepahat pínah níijná. Yeó jáap jumat pah túi chãjĩhna, “Yeejépdih chãjna caá wã chãjap”, jwĩ níj jenah joicán caá. ¹⁹ Weemdíhbat búdí ñi wūbú, ñi pebhna waícanjeh Dios weemdíh ã jwūb wahat pínah níijná.

Queétdih ã pée wūbát

²⁰ Jwĩ Maáh Jesús jwĩ yéejat jíib wun wūhnit, ãih meépdih át yohop wut jĩ. Páant ã chãjachah, “Ñi yéejatdih wã yohbipna caá, páantjeh wãjeéh ñi túi

* **13:15** Lv 7.12; Sal 50.14,23; Os 14.2

jumat pínah niijná”, Dios jwiít dih ãt niij naáwáp wut jĩ.* Páant niijní jwĩ Maáh Jesús dih ãt jwúub boanap wut jĩ. Pánihna, Jesúsboó jwiít dih túi ubni, chah wēpní, ovejawā dih en daoní panihni jumna, jwiít ãih ovejawā panihnit dih ã túi en daoná caá.*

²¹ Dios caandíh boaniji jumna, yeebdíh ã túi teo wáaca naáh, ã weñat pínahdihjeh ñi chājat pínah niijná. Pánih teo wáacnit, jwiít nihat dih ã túi túut numú naáh, ã náhat pah jwĩ jummat pínah niijná. Jesucristodih yeó jáap jummat pah búdí jwĩ wēi jĩh. Páant tií ã jumna nah.

Ã pée túyat túut

²² Wã déewã panihnitá, yeebdíh nin wã daacátji búdí pohba nihcan caá. Pánihna, ninjĩh yeebdíh wã naóh bohéat dih íjcanjeh, ñi túi joyoó. Pánih bohéna, yeebdíh weñaat túut niijná, páant wã daacáp be.

²³ Nindihbut yeebdíh wã jéihyana caá: Jwĩ úud panihni Timoteo nemat múbóó jumnijidih ít bacanap wut be. Waícanjeh ninjĩh ã juyúchah, yeebdíh enedih bejna, caandíhbut wã numah bejbipna caá.

²⁴ Ñi maáta, nihat bita caanjĩh jumnit Jesúsíhwãbut í túy naáh. Nin Italia baác dih moón Jesúsíhwã yeebdíh í túyat túutna caá.

²⁵ Weembút yeéb nihat dih wã túyat túutna caá. Dios yeebdíh búdí oinit, ã teo wáaca naáh.

Páant bóojeh tigaá wã naáwát.

* **13:20** Ex 24.8; He 10.29

* **13:20** Is 40.11; Ez 34; Lc 15.4-5; Jn 10.1-16

Dios ã jáap naáwát tólih New Testament in Cacua

copyright © 2008 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Cacua

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Cacua

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022
34c9543b-57a6-5290-ab7b-4fa15529a7e2